

Medlemmerne af
Danske Regioners bestyrelse
m.fl.

31-01-2014

Sagsnr. 14/355

Maren Munk-Madsen

Tel.: 3529 8165

E-mail:

mma@regioner.dk

Åben dagsorden til skriftlig votering i Danske Regioners bestyrelse med frist for tilbagemelding mandag den 10. februar 2014 (som følge af aflysning af mødet den 7. februar)

Deltagere: Bent Hansen, Carl Holst, Ulla Astman, Steen Bach Nielsen, Vibeke Storm Rasmussen, Poul Erik Svendsen, Henrik Thorup, Per Tærsebøl, Thor Grønlykke, Poul Müller, Anne V. Kristensen, Birgitte Josefsen, Bente Lauridsen, Knud Andersen, Jens Stenbæk, Flemming Stenild, Birgitte Kjøl-ler Pedersen

Afbud:

Mødested: Skriftlig votering

Indholdsfortegnelse

1.	Godkendelse af åbent referat af skriftlig votering 06-12-2013 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 14/355	1
2.	Danske Regioners regnskab 2013, sagsnr. 14/101	3
3.	Skriftlig beretning 2013, sagsnr. 13/1679	7
4.	Danske Regioners generalforsamling 2014 - godkendelse af program og dagsorden, sagsnr. 14/538	9
5.	Danske Regioners generalforsamling 2015 og frem, sagsnr. 14/538	13
6.	Høring af forslag til lov om kommunernes overtagelse af de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, sagsnr. 14/402	15
7.	Høring af forslag til lov om ændring af lov om trafikskoler, sagsnr. 14/106	17
8.	Høring af udkast til det danske landdistriktsprogram 2014-2020, sagsnr. 14/477	21
9.	Landsplanredegørelse 2013 offentliggjort, sagsnr. 14/131	25
10.	Nedlæggelse af den offentlige rejsesygesikring, sagsnr. 14/494	29
11.	Generelle orienteringer, sagsnr. 14/355	33
12.	Næste møde, sagsnr. 14/355	39

---

1. Godkendelse af åbent referat af skriftlig votering 06-12-2013 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 14/355

Maren Munk-Madsen

Resumé

Indstilling

*Det indstilles,
at referatet godkendes.*

Sagsfremstilling

Bilag

Åbent referat af skriftlig votering 06-12-2013 i Danske Regioners bestyrelse.pdf (1110493).

---

2. Danske Regioners regnskab 2013, sagsnr. 14/101

Kristian Terp

Resumé

Danske Regioners regnskab aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler for klasse A virksomheder. Årsregnskabet er revideret af BDO Kommunernes Revision Godkendt revisionsaktieselskab.

Danske Regioners resultatopgørelse for 2013 udviser et driftsunderskud på 24,5 millioner kroner. De finansielle poster før urealiserede kursgevinster udviser et overskud på 9,6 millioner kroner, idet der er indtægter på 18,9 millioner kroner og omkostninger på 9,2 millioner kroner. Driftsresultatet før urealiserede kursgevinster udgør dermed 14,9 millioner kroner. Dette er en forbedring på 20,2 millioner kroner i forhold til det budgetterede driftsresultat for 2013 på 35,1 millioner kroner. Med de urealiserede kapitalgevinster på 9,9 millioner kroner fås et underskud af foreningens drift på 5 millioner kroner. Hertil kommer 1,2 millioner kroner i udgifter til projekter, der er bevilget som flerårige rammebevillinger. Resultatet af foreningens drift er dermed et underskud på 6,2 millioner kroner.

Danske Regioners balance pr. 31. december 2013 balancerer med 805,2 millioner kroner. Egenkapitalen udgør ultimo 2013 420,3 millioner kroner, hvilket er et fald på 6,1 millioner kroner i forhold til primo egenkapitalen.

Indstilling

Det indstilles,

*at Danske Regioners regnskab for 2013 godkendes og underskrives, og
at Revisionsprotokollen underskrives.*

Sagsfremstilling

Danske Regioners regnskab for 2013 er revideret af BDO Kommunernes Revision Godkendt revisionsaktieselskab. Revisionen har ved afslutningen af revisionen af Danske Regioners årsregnskab afgivet en beretning (vedlægges). Under forudsætning af, at regnskabet vedtages i sin nuværende udformning, og at der under bestyrelsens behandling og vedtagelse af regnskabet ikke fremkommer yderligere væsentlige oplysninger om regnskabet, vil revisionen underskrive revisionserklæringen. Hovedkonklusionen af revisionserklæringen er, "at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2013 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013 i overensstemmelse med årsregnskabsloven".

Revisionsprotokollen vedlægges.

Regnskabet aflægges som en årsrapport efter årsregnskabslovens regnskabsklasse A. Denne regnskabsklasse er beregnet på virksomheder, som ikke er forpligtet til at aflægge årsrapport, men som frivilligt har valgt at aflægge en sådan til eksternt brug. Bestyrelsen besluttede ved behandlingen af Danske Regioners kasse- og regnskabsregulativ den 23. november 2006, at regnskabslovens principper skulle anvendes.

Årsrapporten er vedlagt som bilag.

Regnskabet for 2013

Danske Regioners resultatopgørelse for 2013 udviser et driftsunderskud på 24,5 millioner kroner. De finansielle poster før urealiserede kursgevinster udviser et overskud på 9,6 millioner kroner, idet der er indtægter på 18,9 millioner kroner og omkostninger på 9,2 millioner kroner. Driftsresultatet før urealiserede kursgevinster udgør dermed 14,9 millioner kroner. Dette er en forbedring på 20,2 millioner kroner i forhold til det budgetterede driftsresultat for 2013 på 35,1 millioner kroner. Med de urealiserede kapitalgevinster på 9,9 millioner kroner fås et underskud af foreningens drift på 5 millioner kroner. Hertil kommer 1,2 millioner kroner i udgifter til projekter, der er bevilget som flerårige rammebevillinger. Resultatet af foreningens drift er dermed et underskud på 6,2 millioner kroner.

De samlede personaleomkostninger er 5,1 millioner kroner mindre end budgetteret. Årsagen er primært et fald i hensættelsen til tjenestemandspensionsforpligtigheden, samt et mindre forbrug til løn samt øvrige personaleudgifter. Det samlede årsværksforbrug opgjort på baggrund af ATP-bidrag var 162 i 2013, hvilket er på samme niveau som i regnskab 2012.

Driftsomkostningerne eksklusiv personaleomkostninger er godt 10 millioner kroner lavere end budgetteret, hvoraf øvrige driftsomkostninger tegner sig for knap 4,9 millioner kroner. De primære årsager er reduktionen af trykkerikapaciteten og et generel fokus på omkostningsniveauet. Udgifterne til møde- og informationsaktiviteter er ligeledes lavere med 2,6 millioner kroner blandt andet som følge af at generalforsamlingen blev afholdt på én dag i 2013. Omkostningerne til drift af huse og afskrivninger er 1,3 millioner kroner højere end budgetteret som følge af investeringerne i energibesparelser og ombygninger i Regionernes Hus. Udgifterne forventes at falde igen i 2014, når effekten af energi-

tiltagene og besparelserne på driften som følge af frigørelsen af plads til Sundhed.dk i Regionernes Hus slår igennem.

Endelig har der været et mindreforbrug på fremmede tjenesteydelser på 4 millioner kroner i forhold til budget 2013 primært som følge af mindre forbrug på bestyrelsespuljen med 2,3 millioner kroner og beredskabspuljen med 0,7 millioner kroner. Mindreforbruget skyldes primært at reservationsbevillinger til ”Regionsvalg 2013” og ”Samarbejde om sundhed” ikke fuldt ud kom i brug.

De samlede indtægter før finansielle poster endte godt 2,9 millioner kroner højere end budgetteret. Dette skyldes primært større indtægter fra sekretariatsbidrag. Disse indtægter fluktuerer blandt andet i takt med indgåede projektbevillinger i forskningsfondene og fordeler sig dermed ujævnt over årene.

De finansielle poster udviser samlet et overskud på 19,5 millioner kroner, hvilket primært skyldes urealiserede kursgevinster på aktier og obligationer. De finansielle udgifter er knap 1 million kroner lavere end budgetteret. Dette skyldes lavere renteudgifter på huslån end budgetteret. Renteudgifterne er delvist variable som følge af den indgåede renteswap i forbindelse med lånet i Pakhus E.

Status pr. 31. december 2013

Danske Regioners balance pr. 31. december 2013 balancerer med 805,2 millioner kroner. Egenkapitalen udgør ultimo 2013 420,3 millioner kroner, hvilket er et fald på 6,1 millioner kroner i forhold til primo egenkapitalen. Forskellen til årets resultat skyldes afrunding på totalerne.

Værdien af ejendommene og øvrige anlægsaktiver udgør 377 millioner kroner efter årets tilgange og afskrivninger.

De i forbindelse med hushandlerne optagne lån i danske kroner har ved udgangen af 2013 en restgæld på 136 millioner kroner.

Danske Regioner har indgået en kapitalforvaltningsaftale med Nordea Investment Management. Aftalens overordnede investeringspolitik medfører en maksimal aktieandel på 30 %. Ultimo 2013 udgjorde aktieandelen 27 % af den samlede portefølje på 339,4 millioner kroner (inklusive indestående på tilhørende pengemarkedskonto på 0,7 millioner kroner ultimo 2013). Obligationsporteføljen søges placeret under hensyn til højest muligt afkast med lavest mulig risiko for kurstab ved renteudsving samtidig med at det sikres, at der løbende frigives kapital til at dække det løbende driftsunderskud. Obligationernes restløbetid fordeler sig med 87 % af beholdningen mellem 0-5 år og 13 % over 10 år.

Danske Regioner forvalter centrale overenskomstpuljer, der er opkrævet i amterne og regionerne siden 1993. Overenskomstparterne disponerer over puljerne, og der henstår 39,1 millioner kroner. Puljerne forrentes med diskontoen minus en procent – den lave rente gør, at de har stået uforrentet i 2013, idet aftalen ville have givet en negativ forrentning.

Der er 2 erhvervsaktive tjenestemænd ansat i Danske Regioner, 1 har opsat pension og der udbetales 16 tjenestemandspensioner. Danske Regioners tjenestemandspensionsforpligtelse er delvis dækket ved forsikring i Sampension A/S. Tjenestemandspensionsforpligtelsen er optaget til indskudsværdien ultimo 2013 af den manglende forsikringsmæssige dækning uden eventuel rådighedsløn. Der er hensat 38,9 millioner kroner.

Til dækning af Danske Regioners feriepengeforpligtelse er hensat 15,3 millioner kroner.

Bilag

Årsrapport 2013 Danske Regioner.pdf (1121656).

Danske Regioner - årsprotokollat 2013.pdf (1121659).

---

3. Skriftlig beretning 2013, sagsnr. 13/1679

Karen Agerbæk Jørgensen

Resumé

Den skriftlige beretning 2013 er skrevet af sekretariatet og er opdelt i afsnit svarende til regionernes ansvarsområder. Dertil kommer afsnit om evalueringen af kommunalreformen samt regionsvalget. Beretningen har fokus på regionernes udspil og resultater for 2013.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender udkast til skriftlig beretning 2013.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen har tidligere godkendt oplægget til skriftlig beretning. På grund af valgåret forelægges udkast til skriftlig beretning alene bestyrelsen til godkendelse, og skal ikke som tidligere godkendes i udvalgene. Skriftlig beretning udsendes til regionsrådene senest fire uger før generalforsamlingen.

Bilag

GF 14 Skriftlig beretning_ny (1118446).

---

4. Danske Regioners generalforsamling 2014 - godkendelse af program og dagsorden, sagsnr. 14/538

Bente Kragelund Jønsson

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender program og dagsorden for Danske Regioners generalforsamling 2014.

Sagsfremstilling

Danske Regioners generalforsamling 2014 holdes torsdag den 27. marts i Aalborg Kongres og Kultur Center.

Program og dagsorden

Torsdag den 27. marts 2014 i Aalborg Kongres og Kultur Center

- 09.30 Åbning af generalforsamlingen
- 10.30 Politiske gruppemøder
- 13.00 Frokost
- 14.00 Generalforsamling - fortsat
- 16.00 Pause
- 16.30 Oplæg ved ekstern taler
- 17.15 Pause
- 19.00 Velkomstdrink
- 19.30 Middag

Der er frist for indsendelse af generalforsamlingens dagsorden den 13. februar 2014.

Dagsordenen udsendes til regionsrådsmedlemmerne senest den 27. februar. Til-lægsdagsorden kan udsendes senest den 13. marts.

Der er på nuværende tidspunkt ikke indkommet nogen punkter.

Når generalforsamlingen og det eksterne oplæg er slut – kl. 17.15, holdes der konstituerende bestyrelsesmøde.

Den formelle dagsorden for generalforsamlingen er:

Torsdag den 27. marts 2014, kl. 9.30

1. Velkomst.
Valg af dirigent
2. Formandens tale
3. Økonomi- og indenrigsministeren bringer regeringens hilsen til generalforsamlingen
4. Regnskab og kontingent
  - a. Regnskab 2013
  - b. Kontingent 2014
Bestyrelsen foreslår, at kontingentet for Danske Regioner pris- og løn-
fremskrives med 1,2 % fra 21,70 kr. til 22 kr. pr. indbygger i regionerne
pr. 1. januar 2014.
5. Debat om formandens tale samt "Beretning 2013"
6. Indkomne forslag
7. Valg

Danske Regioners bestyrelse

Valg af 17 medlemmer til Danske Regioners bestyrelse for valgperioden 2014 – 2018, herunder valg af stedfortrædere, jf. vedtægternes § 7. Efter vedtægterne fordeles mandaterne i bestyrelsen på grundlag af stemmeafgivningen på hvert parti ved valget til regionsrådene den 19. november 2013. På det grundlag fordeles bestyrelsesmandaterne blandt partierne efter den d'Hondtske valgmetode således:

A. Socialdemokraterne	6 medlemmer
B. Radikale Venstre	1 medlem
C. Det konservative Folkeparti	1 medlem
F. Socialistisk Folkeparti	1 medlem
O. Dansk Folkeparti	2 medlemmer
V. Venstre	5 medlemmer
Ø. Enhedslisten	1 medlem

Ifølge vedtægterne skal de første mandater for hvert partis vedkommende tildeles regionsrådsformænd, der er valgt for det pågældende parti.

8. Næste møde
9. Eventuelt

Oplæg ved ekstern taler:

Den eksterne taler bliver Sir Harry Burns, der pr. 1.april 2014 er professor i global folkesundhed på University of Strathclyde i Glasgow efter ni år som Chief Medical Officer for den skotske regering. Han har i mange år beskæftiget sig med sammenhængen mellem sociale forhold og sundhed. Som input og inspiration til den danske debat om ulighed i sundhed, vil oplægget give en ny indsigt i de komplekse sammenhænge, der er mellem sociale forhold og sundhedsproblemer. I Skotland oplever man, at den forventede levetid ikke stiger som i andre lande. Og at der er stor forskel på, hvordan sygdomme rammer. Kan det forklares, kan det forbedres, og i givet fald hvordan?

Skriftlig beretning

Den skriftlige beretning er opdelt i afsnit svarende til regionernes ansvarsområder. Dertil kommer afsnit om evalueringen af kommunalreformen samt regionsvalget. Indholdet har fokus på regionernes udspil og resultater for 2013.

Indkomne forslag

Der er frist for indkomne forslag den 13. februar 2014.

Dagsordenen udsendes til regionsrådsmedlemmerne senest den 27. februar. Til-lægsdagsorden kan udsendes senest den 13. marts.

Der er på nuværende tidspunkt ikke indkommet nogen punkter.

Formandens tale

Formanden besvarer spørgsmål vedr. formandens tale. Spørgsmål og kommentarer fra salen tematiseres så vidt muligt.

Oplæg ved ekstern taler

Der er planlagt et oplæg ved ekstern taler kl. 16.30 – 17.15. Oplægget vil blive tolket.

Materiale

Den trykte version af program, dagsorden og skriftlig beretning fastholdes, dog udsendes skriftlig beretning alene til regionsrådsmedlemmerne. For gæster m.fl. vil den være tilgængelig elektronisk. Generalforsamlingen vil som tidligere blive live-streamet på hjemmesiden. Regnskabet for 2013 sendes kun til regionsrådsmedlemmerne.

Udstillingsområde

Udstillingen har fokus på sygehusbyggerierne med eksempler på byggerier fra hver region. Derudover deltager Videncenter for Jordforurening med en bemanded informationsstand.

Bilag
Ingen.

---

5. Danske Regioners generalforsamling 2015 og frem, sagsnr. 14/538

Bente Kragelund Jønsson

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,

at Danske Regioners generalforsamling 2015 holdes den 16. april.

Sagsfremstilling

Af hensyn til planlægningen af kommende generalforsamlinger bedes bestyrelsen tage stilling til tidspunktet for afholdelse af generalforsamlinger i Danske Regioner i årene 2015 – 2017.

Følgende tidspunkter foreslås:

2015	16. april
2016	14. april
2017	6. april

Den fysiske placering af generalforsamlingen fastlægges senere.

Bilag

Ingen.

---

6. Høring af forslag til lov om kommunernes overtagelse af de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, sagsnr. 14/402

Helene Skude Jensen

Resumé

Danske Regioner modtog den 10. december høring over lov om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner.

Indstilling

*Social- og Psykiatriudvalget indstiller,
at bestyrelsen godkender høringssvaret.*

Sagsfremstilling

Et udkast til lov om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner blev sendt i høring 10. december 2013.

Lovforslaget er en udmøntning af ”Aftale om en kvalificeret indsats for grupper med særlige behov” af 13. november 2013. Aftalen er indgået mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. I aftalen fremgår det bl.a., at kommunerne skal have mulighed for at overtage de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner. Det skal give mulighed for at styrke sammenhængen mellem specialundervisning og den almindelige undervisning. Danske Regioner har i høringssvaret anført en række bekymringspunkter, som lovforslaget medfører.

Høringssvaret er fremsendt til Undervisningsministeriet den 16. januar 2014 med forbehold for politisk behandling. Lovforslaget har været i høring hos regionerne.

Social- og Psykiatriudvalget tilsluttede sig høringssvaret på deres møde den 17. januar. Udvalget bemærker, at regionerne har set konsekvenserne af, at kommunerne har haft mulighed for at overtage specialiserede tilbud på socialområdet med afspecialisering til følge.

Fakta om høringen findes på link nedenfor.

Høringsportalen/17402

Sekretariatets bemærkninger

Social- og Psykiatriudvalget drøftede høringssvaret på møde den 17. januar.

Bilag

Danske Regioners høringssvar (1117650).

---

7. Høring af forslag til lov om ændring af lov om trafikskaber, sagsnr. 14/106

Uffe Nielsen

Resumé

De to væsentligste emner i lovforslaget set fra regionalt perspektiv er, 1) At der lægges op til at Region Nordjylland kan overtage en del af den statslige togdrift i Nordjylland, og 2) At der lægges op til en ændret model for finansiering af Movia.

Høringssvaret, som er fremsendt med forbehold for godkendelse i Danske Regioners bestyrelse, forholder sig positivt til førstnævnte, hvorimod det for så vidt angår den ændrede model for finansiering af Movia er fremhævet, at modellen er i modstrid med intentionerne bag lovændringen.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om trafikskaber.

Sagsfremstilling

Der har længe været opmærksomhed om en række uhensigtsmæssigheder i den nuværende lov om trafikskaber. Disse blev fremhævet i den evaluering af loven, som transportministeren fremlagde i marts 2013. Uhensigtsmæssighederne vedrører for det første organiseringen af den kollektive trafik i Hovedstadsområdet. Her er der konstateret utilstrækkeligt samarbejde mellem de aktører, der er involveret i at tilvejebringe kollektiv trafik. For det andet har modellen for finansiering af den kollektive bustrafik øst for Storebælt været uigennemskuelig samt givet mangelfuld tilskyndelse til udvikling af rutenettet, samt mangelfuld tilskyndelse til at kommunerne sparer på deres træk på administrative ressourcer i trafikskabet. Dette skyldes bl.a., at kommunerne har haft ansvar for flere tværkommunale busruter i hovedstadsområdet end i resten af landet, samtidig med at regionerne øst for Storebælt har stået for finansieringen af trafikskabets administrationsomkostninger.

Evalueringen lagde derfor op til, at administrationsudgifterne i stedet skulle fordeles mellem regioner og kommuner i relation til indkøb af trafik, svarende til modellen i resten af landet – og at regionerne samtidig fik ansvar for mere bustrafik af regional karakter.

Lovforslaget lægger som ventet op til en styrket integration af trafikselskabernes aktiviteter øst for Storebælt (Movia, DSB, Metro m.v.). Dette er i overensstemmelse med regionernes ønsker.

Lovforslaget lægger desuden op til en ændret model for finansiering af Movia. Forslaget indebærer, at Region Hovedstaden og Region Sjælland skal have finansielt ansvar for flere tværkommunale busruter, og at Movias administrationsomkostninger skal finansieres af såvel regioner som kommuner. Der lægges imidlertid op til, at regionerne fortsat skal betale hovedparten af administrationsomkostningerne. I høringssvaret fremhæves, at dette står i modsætning til anbefalingerne i evalueringen af loven i 2013, og at det er i modstrid med intentionerne bag lovændringen, da det ikke vil ændre afgørende på kommunernes incitamenter til at udvikle busruter og til at spare på træk af administrative ressourcer i trafikselskabet.

Lovforslaget lægger desuden op til, at Region Nordjylland kan overtage ansvaret for en del af den statslige togdrift i Nordjylland. Dette bakkes der op om i høringssvaret.

Herudover lægger lovforslaget op til en række andre ændringer af relevans for regionerne, herunder navnlig at regioner og trafikselskaber gives mulighed for varetagelse af ejerskab eller drift af faste anlæg.

Region Hovedstaden og Region Sjælland har afgivet egne høringssvar. Grundet den korte høringsfrist er høringssvaret fremsendt med forbehold for politisk godkendelse i Danske Regioners bestyrelse.

Link til høringsmateriale: Høringsportalen/17424

Økonomi

Overordnet set forventer Danske Regioner ikke meromkostninger som følge af lovforslaget. Denne konklusion bygger dog på en række forudsætninger, som er fremført i et økonomisk høringssvar på lovforslaget. Såfremt disse forudsætninger viser sig ikke at holde, har Danske Regioner forbeholdt sig ret til at rejse krav om DUT-kompensation for merudgifter som følge heraf.

Bilag

Hørings svar - Lov om Trafikselskaber.pdf (1116455).

---

8. Høring af udkast til det danske landdistriktsprogram 2014-2020, sagsnr. 14/477

Anette Prilow

Resumé

Danske Regioners sekretariat har udarbejdet udkast til høringssvar vedrørende det danske landdistriktsprogram 2014-2020. Høringssvaret lægger især vægt på behovet for jobskabelse, vækst og samarbejde på tværs af brancher og offentlige myndigheder. Generelt finder Danske Regioner, at udkastet til landdistriktsprogram 2014-2020 har flere gode elementer, men også flere mangler. Regeringens store fokus på jobskabelse og vækst er ikke optimalt afspejlet i landdistriktsprogrammet. Her havde Danske Regioner gerne set et bredere fokus på erhvervsudvikling i landdistrikterne, end det er tilfældet i udkastet til landdistriktsprogram. Omvendt er Danske Regioner positiv over for den fortsatte prioritering af lokale aktionsgrupper og LEADER-indsatsen.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender udkast til høringssvar til det danske landdistriktsprogram 2014-2020.

Sagsfremstilling

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har sendt udkast til det danske landdistriktsprogram 2014-2020 i høring. Landdistriktsprogrammet har til formål at sikre et styrket fokus på fremme af landbrugets konkurrenceevne og bæredygtighed i overensstemmelse med Europa 2020-strategien. Endvidere skal landdistriktsprogrammet forfølge tre overordnede målsætninger for fremme af henholdsvis landbrugets konkurrenceevne, bæredygtig forvaltning af naturressourcer og klimainsats samt udvikling i landdistrikterne. Disse tre overordnede målsætninger forfølges i udkastet til landdistriktsprogrammet gennem en række specifikke tilskudsordninger.

Tilskudsordningerne er fokuseret på fire overordnede temaer:

- Vækst og konkurrenceevne
- Økologi
- Natur, miljø og klima
- Landdistriktsudvikling

Der forventes, at landdistriktsprogrammet vil kunne skabe resultater både hvad angår vækst og beskæftigelse, udvikling af landdistrikterne, effektiv ressourceanvendelse, miljø- og naturhensyn og modvirkning af klimaændringer.

Danske Regioner har udarbejdet et udkast til høringssvar til landdistriktsprogrammet. Høringssvaret lægger vægt på de budskaber, der tidligere er blevet fremført i forbindelse med udarbejdelse af landdistriktsprogrammet samt ved formandskabets breve til Fødevareministeren, senest den 11. juli 2013. I brevet opfordres Fødevareministeren til, at puljen til kommuner og regioner fortsættes i næste programperiode. Den 24. januar 2014 modtog Danske Regioner et brev fra Fødevareminister Dan Jørgensen, hvor han meddeler, at puljen ikke videreføres, men anerkender dog regionernes indsats for udvikling af fødevarerhvervet. Brevet er vedhæftet.

Høringssvaret har især fokus på sammenhængen mellem landdistrikternes identificerede udfordringer og landdistriktsprogrammets indsatser. Der efterspørges et større fokus på den brede erhvervsudvikling i landdistrikterne frem for kun udvikling af det primære erhverv samt samarbejde mellem de lokale, kommunale og regionale aktører og niveauer.

Danske Regioner er positiv over for den fortsatte prioritering af lokale aktionsgrupper og LEADER-indsatsen i landdistriktsprogrammet. Det større fokus på erhvervsudvikling i LAG'erne ligger fint i tråd med den regionale indsats. Derudover fokuseres der i høringssvaret på sammenhængen mellem landdistriktsfonden, fiskerifonden, regionalfonden og socialfonden.

Udover Danske Regioners høringssvar forventes det, at de enkelte regioner vil indsende separate høringssvar med fokus på de specifikke regionale udfordringer.

Det danske landdistriktsprogram er i høring indtil 14. februar 2014. Det indsendes derefter til EU-Kommissionen til godkendelse. Der vil derfor løbende blive åbnet op for ansøgninger til ordningerne i løbet af 2014.

Link til høringmateriale: Høringsportalen/17467

Økonomi

Kort før jul faldt den økonomiske ramme om Landdistriktsprogrammet på plads i en aftale mellem regeringen, Venstre og Konservative. Dermed er fordelingen af midler i 2014 og 2015 på plads, og budgettet er på knap 2,5 milliarder kroner for de næste to år. Næsten halvdelen af disse midler går til natur- og miljøtiltag, en

---

tredjedel til vækstskabende initiativer, og derudover afsættes der 95 millioner kroner til de lokale aktionsgrupper.

Bilag

Brev fra FVM Dan Jørgensen.pdf (1120495).

Høringssvar til LDP 2014-2020 (1119526).

---

9. Landsplanredegørelse 2013 offentliggjort, sagsnr. 14/131

Michael Koch-Larsen

Resumé

Regeringens Landsplanredegørelse 2013 blev offentliggjort kort før jul. Landsplanredegørelsen anerkender regionerne som vigtige aktører i forhold til at skabe grøn vækst og job, stå i spidsen for samarbejde over grænserne, sætte fokus på klimatilpasning og ressourceeffektivitet, og udvikle landdistrikter. Regionernes brede indsats for regional udvikling, f.eks. i forhold til infrastruktur og mobilitet, burde have været tydeligere beskrevet.

Indstilling

*Det indstilles,
at orienteringen tages til efterretning.*

Sagsfremstilling

Miljøministeren offentliggjorde den 18. december 2013 regeringens Landsplanredegørelse 2013.

- *Med Landsplanredegørelse 2013 sender regeringen det signal, at vi ønsker vækst og dynamik i hele Danmark. Og vi skal skabe væksten samtidig med at vi bruger færre ressourcer, laver mindre affald og beskytter naturen og landskaberne endnu bedre, udtalte Ida Auken i forbindelse med offentliggørelsen.*

Landsplanredegørelsen er regeringens udmelding om, hvordan den ser udviklingen inden for den fysiske planlægning, og hvordan den ønsker, at den fysiske planlægning skal udvikle sig i de kommende år.

Landsplanredegørelse 2013 lægger op til udvikling i hele landet. Den peger på behovet for at bruge den begrænsede plads mere effektivt, så der er plads til natur og uspolerede landskaber. Den sætter også retning for planlægning af byerne, så det bliver lettere at bruge kollektiv trafik, og den viser, hvordan man kan bruge planlægningen til at udnytte ressourcerne bedre.

Det fremgår af Landsplanredegørelse 2013, at regionerne har en tydelig rolle sammen med kommunerne i forhold til at skabe udvikling og vækst i hele landet; både i de store byer, i de mindre byer og i landdistrikterne. Ministeren skriver i forordet, at

-
- *Landsplanredegørelse 2013 skal ses som en rettesnor, hvor kommuner og regioner skal i gang med at gøre ønskerne og de gode hensigter til konkrete planer. Kommunerne og regionerne skal samarbejde om fælles planlægning. Jeg glæder mig til at se kommunerne og regionerne rykke sammen om den store opgave.*

Et udkast til Landsplanredegørelse 2013 blev sendt i høring hen over sommeren 2013, og der blev afholdt flere debatmøder for kommuner og regioner. Alle fem regioner, Danske Regioner og ca. halvdelen af kommunerne afgav høringssvar til udkastet.

De i alt 80 høringssvar har ikke ændret struktur eller overordnede budskaber i Landsplanredegørelsen, som fortsat fokuserer på

- Vækst, grøn omstilling og udvikling i hele landet
- Danmark i en nordisk og europæisk kontekst
- Grøn omstilling, klimatilpasning, ressourcer og grøn energi
- Byerne – på vej mod bæredygtighed
- Udviklingen i Hovedstadsområdet
- Landdistrikter i udvikling
- Det åbne land

Der er kun foretaget mindre uddybninger og tilføjelser efter høringen i sommer.

F.eks. er afsnittet om regeringens vækstteams opdateret, og teksten om den nye regionale vækst- og udviklingsstrategi er justeret. Teksten om Fynssamarbejdet er opdateret, og der er tilføjet et afsnit om Business Region Aarhus.

Afsnittet om internationalt samarbejde er uddybet, således at der er mere balance i beskrivelsen af det regionale samarbejde omkring den landfaste grænse til Tyskland, Kattegat, Femern Bælt og Øresund.

Teksten om erhvervsplanlægning er udbygget, Fingerplan 2013 og Trængselskommissionen nævnes, og afsnittet om planlægning for turisme er udbygget med Vækstteam for turisme og oplevelsesøkonomi.

Danske Regioners opfordring til at beskrive de grønne styrkepositioner, der er identificeret i regionernes og vækstforaenes arbejde med grøn omstilling, energiteknologi og klimatilpasning, er ikke imødekommet. Heller ikke regionernes landdistriktsindsats eller indsatsen i forhold til infrastruktur og mobilitet er uddybet yderligere, lige som der ikke er kommenteret på Danske Regioners op-

---

fordring til staten om at tage ansvar for at sikre fuld bredbåndsdækning i hele landet.

De tidligere landsplanredegørelser har været udgangspunkt for at etablere dialog- og udviklingsprojekter, f.eks. om Det østjyske bybånd, Sjællandsprojektet og Fynsprojektet. I den nye redegørelse foreslås der to nye samarbejdsprojekter om henholdsvis Stedbundne potentialer i mindre samfund, landsbyer og på de små øer, og om Udviklingen af kystnærhedszonens landskabs- og naturpotentialer.

Den offentliggjorte Landsplanredegørelse 2013 findes på Naturstyrelsens hjemmeside:

Naturstyrelsen.dk//landsplanredegørelse2013

Sekretariatets bemærkninger

Udkastet til Landsplanredegørelse 2013 og Danske Regioners høringssvar blev drøftet i bestyrelsen i september 2013.

Bilag

Ingen.

---

10. Nedlæggelse af den offentlige rejsesygesikring, sagsnr. 14/494

Signe Vind

Resumé

I finanslovsaftalen for 2014 er der fremsat lovforslag om nedlæggelse af den offentlige rejsesygesikring pr. 1. august 2014. Lovforslaget er i 3. og sidste høring den 6. februar 2014.

Lovforslaget indebærer, at danskere ikke længere kan få dækket udgifter ved akut opstået sygdom, ulykkestilfælde eller dødsfald under ferieophold eller studierejse i en række omfattede lande.

Nedlæggelsen af den offentlige rejsesygesikring forudsætter, at alle danskere modtager et nyt sundhedskort inden 1. august 2014. På baggrund af en markedsundersøgelse blandt potentielle leverandører er det Danske Regioners vurdering, at det vil være vanskeligt at gennemføre denne opgave inden august.

Danske Regioner har fremsendt et brev til departementschefen for Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Folketingets forebyggelses- og sundhedsudvalg og orienteret om problemstillingen.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Af finanslovsaftalen for 2014 indgået mellem regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti fremgår det, at der er truffet beslutning om at ophæve den offentlige rejsesygesikring. Ophævelsen skal efter aftalen ske med virkning fra den 1. august 2014.

Danske Regioner har i dag kontrakt med SOS International, som på vegne af regionerne varetager dele af opgaverne ved rejsesygesikringen. Kontrakten kan opsiges med seks måneders varsel. Bestyrelsen godkendte på mødet den 6. december 2013, at Danske Regioner opsiger kontrakten med SOS International A/S fra den 1. februar 2014, såfremt lovforslaget bliver vedtaget med ophævelse af rejsesygesikringen fra den 1. august 2014.

Kontrakten tager højde for, at der bliver en overgangsordning, hvor der fortsat er et samarbejde med SOS International A/S om afslutning af igangværende sager. Desuden er SOS International A/S fortsat forpligtet til at opbevare sags-

---

materiale (journaler m.v.) på forsvarlig vis efter gældende lovgivning – også selvom kontrakten er ophørt.

Fordi resultat af 3. behandling af lovforslaget er udskudt til den 6. februar 2014, kan Danske Regioner ikke opsigte kontrakten med SOS International A/S fra den 1. februar 2014. Danske Regioner afventer resultatet af 3. behandling inden en eventuel opsigelse af kontrakten fra den 1. marts 2014.

Kapacitetsmæssige udfordringer ved udskiftning af sundhedskort

Nedlæggelsen af rejsesygesikringen forudsætter samtidigt, at alle danskere skal have et nyt sundhedskort inden 1. august 2014. Det er svarende til 5,6 millioner kort.

Danske Regioner varetager i dag kontrakten vedrørende produktion og levering af sundhedskort og blå EU-sygesikringskort. For sundhedskort drejer det sig om en årlig produktion på ca. 1,9 millioner kort.

Danske Regioner vurderer, at det vil være en vanskelig opgave at producere 5,6 millioner kort inden august på grund af kapacitetsmæssige udfordringer blandt potentielle leverandører.

Danske Regioner har gennemført en markedsanalyse af kapaciteten blandt potentielle leverandører i Danmark og udlandet. Fire danske leverandører har afgivet svar på undersøgelsen. Undersøgelsen viser, at det vil være vanskeligt at få det ønskede antal kort leveret inden 1. august 2014, med mindre produktionen kan igangsættes hurtigere end det udbudsmæssigt er muligt. Ligeledes vil de danske leverandører formentlig være nødt til at bruge udenlandske underleverandører, for at kunne levere den ønskede kapacitet.

Danske Regioner har været i dialog med Datatilsynet vedrørende videregivelse af personhenførbare oplysninger til udlandet (EU). Den foreløbige tilbagemelding fra Datatilsynet er, at det antageligt er muligt at benytte en udenlandsk leverandør, såfremt den dataansvarlige (her Danske Regioner) ved brug af passende sikkerhedsforanstaltning kan bringe behandlingen af personhenførbare oplysninger uden for anvendelsesområdet for Persondatalovens bestemmelser.

For at få endelig klarhed omkring forholdet til Persondatalovens bestemmelser vil man skulle beskrive sikkerhedsforanstaltningerne for Datatilsynet. Sagen vil herefter sandsynligvis skulle forelægges Datarådet, før de vil fremkomme med en konkret udtalelse. Sagsbehandlingstiden vil således umuliggøre rettidig of-

---

fentliggørelse af udbudsmaterialet, hvilket er en forudsætning for levering i løbet af juli 2014.

Det er således forsat uafklaret, hvorvidt produktionen af sundhedskort kan ske i udlandet, hvilket på nuværende tidspunkt tyder på at være eneste mulige løsning på den kapacitetsmæssige udfordring.

Danske Regioner har fremsendt et brev til departementschefen for Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, og til Folketingets forebyggelses- og sundhedsudvalg og orienteret om problemstillingen.

Bilag

Ingen.

---

11. Generelle orienteringer, sagsnr. 14/355

Maren Munk-Madsen

Resumé

Følgende emner er til orientering:

Høring af Danske Regioner om inddragelse af Danske Regioner under ombudsmandens kompetence i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, sag nr. 12/1943 (EAK)

Inddragelse af regionsråd ved lukning af udbud af ungdomsuddannelser, sag nr. 09/3091 (AST)

Ankesag vedrørende offentlig rejsesygesikring, sag nr. 14/58 (JNB)

Rigsrevisionens beretning om regionernes indsats på det præhospitalt område, sag nr. 14/401 (TFR)

Juridisk vurdering af grundlaget for en erstatningssag mod Lundbeck, sag nr. 14/653 (TAD)

Indstilling

*Det indstilles,
at orienteringen godkendes.*

Sagsfremstilling

Høring af Danske Regioner om inddragelse af Danske Regioner under ombudsmandens kompetence i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, sag nr. 12/1943

Fra 1. januar 2014 er Danske Regioner blevet omfattet af den nye offentlighedslovs regler om aktindsigt.

Ombudsmanden har i den anledning fremsendt en høringskrivelse til Danske Regioner, hvori han oplyser, at han i henhold til ombudsmandslovens bestemmelser helt eller delvis kan inddrage foreninger, institutioner og selskaber, som ved lov er inddraget under de regler og principper, der gælder for offentlig forvaltning, i samme omfang skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

I høringskrivelsen henvises der til, at offentlighedslovens § 3, stk.1, nr. 3 fastsætter, at lovens regler om aktindsigt og notatpligt også skal finde anvendelse overfor Danske Regioner og KL.

Som følge heraf og for at skabe overensstemmelse mellem ombudsmandens kompetencer og anvendelsesområde for offentlighedsloven, overvejer ombudsmanden derfor, at KL og Danske Regioner i samme omfang skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Danske Regioner har som KL udarbejdet et hørings svar, hvori man tager ombudsmandens eventuelle beslutning om inddragelse af Danske Regioner under ombudsmandens virksomhed til efterretning, idet Danske Regioner henviser til, at Danske Regioner alene er omfattet af den nye offentlighedslovs aktindsigtsregler.

Inddragelse af regionsråd ved lukning af udbud af ungdomsuddannelser, sagsnr. 09/3091

Undervisningsministeriet har den 18. december 2013 sendt et brev til samtlige institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse samt institutioner for erhvervsrettet uddannelse med præcisering af de ændringer, som følger af opfølgningen på evalueringen af kommunalreformen. I brevet præciseres, at de uddannelsesansvarlige institutioner på ungdomsuddannelsesområdet skal inddrage regionsrådene, inden der træffes beslutning om, at et eksisterende uddannelsessted nedlægges, herunder også inden beslutning om ophør med et udbud et givet uddannelsessted. Endvidere fremgår, at institutionerne skal inddrage regionsrådene så tidligt som muligt, så regionsrådene får mulighed for at udøve deres koordinerende opgave.

Ankesag vedrørende offentlig rejsesygesikring, sag nr. 14/58

Den 20. december 2013 afsagde Retten i Odense dom i sagen Global Assistance (GA) mod Christian Pryds.

Dommen udgør en del af en lang række sager, hvor Danske Regioner med administratoren for den Offentlige Rejsesygesikring har forsøgt at undgå, at regionerne skal betale for overbehandling og i nogle tilfælde fejlbehandling af danske turister i Bulgarien.

Byretten har med dommen set bort fra en erklæring fra Retslægerådet, som fuldt ud underbygger regionernes påstand om, at der både er tale om overbehandling og fejlbehandling af patienten. Der kan derfor stilles spørgsmål ved, om dommen er afsagt korrekt.

Det forventes, at borgerne fremadrettet i højere grad vil rejse ud og modtage behandling i udlandet (både på ferie og som følge af patientmobilitetsdirektivet). Borgerne/forsikringsselskaber/regioner vil derfor stå med flere af den type sager. Det vil derfor være hensigtsmæssigt med et retsgrundlag, som sikrer, at borgerne/regionerne/forsikringsselskaberne ikke er forpligtet til at betale for ydelser, som ikke er honorarværdige.

Med den nuværende dom fra byretten er der skabt en uheldig præcedens for borgerne/regionerne/forsikringsselskaberne, idet byretterne vil være bundet af denne dom, såfremt den ikke bliver prøvet ved landsretten.

Ved at anke sagen til landsretten vurderes det, at der er god mulighed for at opnå en principiel dom, som vil inddrage Retslægerådets erklæring og anden bevisførelse fra regionerne. Formålet er at opnå et resultat, der viser, at der kun skal betales for behandling, som er relevant og er almindelig lægefaglig anerkendt.

Danske Regioner har derfor den 17. januar 2014 anket dommen til landsretten.

Rigsrevisionens beretning om regionernes indsats på det præhospitalt område, sag nr. 14/401

Rigsrevisionen offentliggjorde den 22. januar 2014 en beretning om regionernes indsats på det præhospitalt område.

Rigsrevisionen anerkender regionernes indsats ved at fremhæve, at den præhospitalt indsats har gennemgået en markant udvikling og kvalificering gennem de seneste 10-15 år. Det gælder dels i forhold til de forskellige former for hjælp, der kan sendes til borgeren, dels i forhold til mulighederne for behandling af borgeren på stedet og inden ankomst til sygehuset. Regionerne har siden 2011 arbejdet systematisk på at forbedre kvaliteten i indsatsen, bl.a. ved at indføre redskaber som Dansk Indeks for Akuthjælp og Den Danske Kvalitetsmodel. Derudover er der et samarbejde på tværs af regionerne med hensyn til udvikling og videndeling. Bl.a. har regionerne i 2013 sat fokus på at få etableret kvalitetsmål.

Rigsrevisionen konkluderer, at

- Regionerne har tilrettelagt den præhospitalt indsats, så en borger, der ringer 1-1-2, får hjælp i rette tid, særligt finder Rigsrevisionen det meget tilfredsstillende, at borgerne i overvejende grad modtager præhospital hjælp i rette tid i de mest akutte tilfælde.

- Regionerne ikke på et gennemsigtigt grundlag kan vurdere, om den sundhedsfagligt set rette hjælp sendes til borgeren til de lavest mulige udgifter, herunder om den præhospitale indsats tilrettelægges til lavest mulige omkostninger. Særligt finder Rigsrevisionen det ikke tilfredsstillende, at der ikke er tilstrækkelig indsigt i, om borgeren får den rette hjælp. Visitationen, der er retningsgivende for, hvilken hjælp der sendes, har væsentlige mangler i forhold til at efterleve fælles regionale retningslinjer og regionernes egne kvalitetsparametre. Regionerne har endvidere ingen operationaliserede mål for effekten af den præhospitale indsats, så det er klart, om regionerne faktisk opnår den ønskede effekt. Regionerne fastlægger selv kravene til, hvordan og i hvilket omfang de vurderer kvaliteten af hjælpen. Dermed er det vanskeligt at sammenligne på tværs af regionerne, hvilket gør det uklart, dels om regionerne yder en ensartet, høj faglig kvalitet, dels om borgere i tilsvarende situationer på tværs af regionerne får en ensartet behandling.

Rigsrevisionen anbefaler, at Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse sammen med regionerne arbejder på at fastlægge få, fælles, ensartede og styrbare minimumsstandarder for kvalitet og effekt af indsatsen.

Statsrevisorerne afgav følgende overordnede bemærkninger til beretningen: Statsrevisorerne finder det meget tilfredsstillende, at regionerne har sikret, at akut hjælp i de fleste tilfælde når frem til borgerne i rette tid. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at regionerne ikke ved nok om, hvorvidt borgerne modtager den rette hjælp, og om den præhospitale indsats er tilrettelagt til lavest mulige omkostninger. Der er således ikke sikkerhed for, at borgere på tværs af regionerne får akut hjælp af tiltrækkelig kvalitet.

Sekretariatet kan oplyse, at regionerne i 2013 har igangsat et arbejde med fokus på at få etableret fælles regionale kvalitetsmål for den præhospitale indsats. Derudover vil regionerne i 2014 tage initiativ til et arbejde, der kan skabe baggrund for fælles regional måling af kvaliteten i den sundhedsfaglige visitation.

Juridisk vurdering af grundlaget for en erstatningssag mod Lundbeck, sag nr. 14/653

Jyllands-Posten har rettet henvendelse til Danske Regioner med henblik på en udtalelse om, hvorvidt Danske Regioner vil søge erstatning hos Lundbeck, fordi selskabet har udelukket kopiproducenter fra markedet. Formanden blev på den baggrund interviewet af Jyllands-Posten til artikel i Jyllands-Posten den 21. januar 2014 og var samme dag i radioavisen med budskabet om, at det endnu er

---

for tidligt at udtale sig, men at Danske Regioner har taget initiativ til, at kammeradvokaten foretager en juridisk vurdering af sagen. Sundhedsminister Astrid Krag har den 22. januar 2014 udtalt, at hun bakker op om en sag mod Lundbeck, hvis det vurderes, at man kan løfte bevisbyrden og vinde en erstatnings sag.

Den konkrete sag handler om, at Lundbeck i 2010 fik medhold i Helsingørs byret i, at Actavis' kopiproduct af depressionsmidlet Cipralex er produceret efter Lundbecks patenterede metode. Dommen blev stadfæstet i 2011 af Østre Landsret. I oktober 2013 ophævede Højesteret fogedforbuddet mod Actavis' kopiproduct, hvormed det frit (og billigere) kan sælges i Danmark.

Det er ikke afgjort, som en del af sagen i Højesteret, om det offentlige og patienterne har betalt for meget for deres medicin. Actavis har først for nylig indgivet deres erstatningskrav, hvormed hele sagens bevismateriale nu skal foldes ud.

Såfremt en medicinalvirksomhed uretmæssigt har beriget sig på patienternes og det offentliges vegne, har regionerne en interesse i at følge op på sagen. Idet det er en principiel sag, har Danske Regioner taget initiativ til, at kammeradvokaten foretager en juridisk vurdering af sagen.

Peger udfaldet af den juridiske vurdering på, at Lundbeck har handlet uretmæssigt og beriget sig på samfundets bekostning bør sagen rejses i et samarbejde med staten.

Bilag

Ingen.

---

12. Næste møde, sagsnr. 14/355

Maren Munk-Madsen

Resumé

Indstilling

Det indstilles,

at næste bestyrelsesmøde holdes fredag den 14. marts 2014.

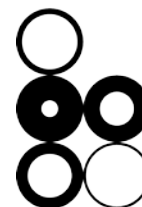

Sagsfremstilling

Bilag

Ingen.

Medlemmerne af
Danske Regioners Bestyrelse
m.fl.

16-12-2013

Sagsnr. 13/2286

Maren Munk-Madsen

Tel.: 3529 8165

E-mail:

mma@regioner.dk

Åbent referat af skriftlig votering i Danske Regioners Bestyrelse (som følge af aflysning af mødet fredag den 06-12-2013)

Deltagere: Bent Hansen, Carl Holst, Ulla Astman, Steen Bach Nielsen, Vibeke Storm Rasmussen, Poul Erik Svendsen, Henrik Thorup, Per Tærsebøl, Thor Grønlykke, Poul Müller, Anne V. Kristensen, Birgitte Josefsen, Bente Lauridsen, Knud Andersen, Jens Stenbæk, Flemming Stenild, Birgitte Kjøl-ler Pedersen

1. Formandens meddelelser, sagsnr. 13/2286

2. Godkendelse af åbent referat af møde 27-09-2013 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 13/2286

Referatet blev godkendt.

3. Godkendelse af åbent referat af skriftlig votering 01-11-2013 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 13/2286

Referatet blev godkendt.

4. 2. behandling af Danske Regioners Budget 2014, sagsnr. 13/2049

Bestyrelsen godkendte, at budgettet for 2014 fastsættes med et driftsunderskud på 36,4 millioner kroner og at kontingentet pris- og lønreguleres med 1,2 procent og fastsættes på generalforsamlingen til 22 kroner pr. indbygger for 2014, samt at kontingentet for Videntcenter for Jordforurening fastholdes i faste priser. Bestyrelsen godkendte endvidere, at der i løbet af 2014 gennemføres en omprioritering på 1 procent på udgiftssiden på budget 2014 svarende til 2 millioner kroner til en opprioritering af interessevaretagelsen og, at videndlingsprojektet i 2014 finansieres ved et formuetræk på 1,3 mio. kr.

Resumé

Budgetforslag 2014 er udarbejdet i forventet 2014 pris- og lønniveau.

I budgetforslaget er der lagt op til, at kontingentet pris- og lønreguleres med 1,2 procent svarende til 0,3 kroner og fastsættes til 22 kroner pr. indbygger i 2014.

Som følge af den manglende pris- og lønregulering af underskudsfinansieringen samt den manglende pris- og lønregulering af kontingentet i 2011 sker der forlods en samlet reduktion på 1 procent på indtægtssiden i 2014. Dette indebærer et automatisk effektiviseringskrav på udgiftssiden.

Budgetforslag 2014 medfører en reduktion i driftsunderskuddet på knapt 2 millioner kroner, sådan at driftsunderskuddet udgør 36,4 millioner kroner. Reduktionen skyldes dels øgede husleje- og sekretariatsindtægter som følge af Sundhed.dk's indflytning i Regionernes Hus kombineret med besparelser på

driften bl.a. som følge af investeringer i energioptimering samt afledte effekter af en øget kapacitet til videokonferencer.

I budgetforslaget foreslås det, at der i løbet af 2014 gennemføres en omprioritering på yderligere 1 procent på de samlede personale- og driftsudgifter svarende til 2 millioner kroner. Omprioriteringen tænkes konkret udmøntet som en reduktion af personale- og driftsudgifterne på 2 millioner kroner, der anvendes til en opprioritering af den eksterne interessevaretagelse.

5. Danske Regioners reviderede pensionspolitik, sagsnr. 13/647

Bestyrelsen godkendte udkast til Danske Regioners reviderede pensionspolitik.

Thor Grønlykke foreslog sagen udskudt for at få lejlighed til at diskutere den.

Resumé

Danske Regioners pensionspolitik er revideret med det formål at bringe pensionspolitikken up-to-date og målrette den til det nuværende pensionsmarked og nye pensionsprodukter. Der er ligeledes foretaget en række redaktionelle ændringer som følge af ændret lovgivning mv.

6. Evaluering af regionernes fælles valgaktiviteter, sagsnr. 12/1739

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Danske Regioner har sammen med regionerne udviklet en række fælles valgaktiviteter op til Regionsvalget 2013. Danske Regioners bestyrelse har i den forbindelse bevilget 1.400.000 kroner.

Som vedtaget i bestyrelsen i oktober 2012 er der tale om:

- En fælles regional webplatform, rv13.dk
- Et online-spil Danmarksdysten
- En fælles informations- og oplysningskampagne
- En række valgmøder for unge

Hertil kommer, at Danske Regioner har indgået i samarbejde med KL og Økonomi- og Indenrigsministeriet om en fælles kampagne ”Tænk dig om før du ikke stemmer” samt bidraget til oplysningsfilmen ”Ikke sådan – sådan”.

7. Skriftlig beretning 2013, sagsnr. 06/3788

Bestyrelsen godkendte oplægget til skriftlig beretning 2013.

Resumé

Den skriftlige beretning for 2013 forelægges bestyrelsen på mødet den 7. februar 2014. Samtidig lægges der op til, at konceptet for den skriftlige beretning nytænkes fra 2014.

8. Høringssvar til lovforslag om ændring af CPR-loven, sagsnr. 13/1722

Bestyrelsen godkendte Danske Regioners høringssvar til lovforslag om ændring af CPR-loven.

Resumé

Danske Regioner har indsendt høringssvar til Økonomi- og Indenrigsministeriet til lovforslag om ændring af lov om Det Centrale Personregister (CPR). Danske Regioner støtter ophævelsen af en markering i CPR, kaldet forskerbeskyttelse. Markeringen gør, at borgeren ikke må kontaktes i forbindelse med forskerundersøgelser. Danske Regioner mener, det er vigtigt at kunne gennemføre samfundsrelevant forskning. Det er dog også vigtigt, det fortsat altid er frivilligt, om man ønsker at deltage i en forskerundersøgelse.

9. Høringssvar vedrørende revision af lægemiddellov mv., sagsnr. 13/1990

Bestyrelsen godkendte Danske Regioners høringssvar.

Resumé

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har fremsendt lovforslag, der skal gennemføre en ”reform” af samarbejdet mellem sundhedspersoner og industrier for lægemidler og medicinsk udstyr. Hermed udmøntes anbefalingerne fra rapporten ”Forslag til regulering af sundhedspersoners samarbejde med lægemiddel- og medicovirksomheder” udarbejdet af en arbejdsgruppe under ministeriet med deltagelse af Danske Regioner. Herudover indeholder lovforslaget bl.a. forslag om, at sygehusapotekere opnår hjemmel til at fremstille færdigblandede kræftmidler til familiedyr, samt at sygehusapotekerne fremover kan sælge råvarer til hinanden i mindre portioner.

Danske Regioner har afgivet høringssvar, hvor det er oplyst, at man grundlæggende kan tilslutte sig lovforslaget. Der er dog peget på, at vi er et lille land med relativ få fageksperter, og det af den grund vil være svært at opnå den nødvendige faglige kvalitet, hvis ingen medlemmer af et fagudvalg under RADS eller et af de fagudvalg, som rådgiver lægemiddelkomitéerne, må have tilknytning til en eller flere virksomheder. Herudover forslås det i høringssvaret, at den regulering, som fremover vil gælde for læger, tandlæger og apotekere også bør omfatte sygehusapotekere og kliniske farmaceuter, da de har væsentlig indflydelse på hvilke lægemidler, som vælges i behandlingen.

Der er i høringssvaret taget forbehold for eventuelle politiske bemærkninger.

10. Høringssvar vedrørende lovforslag om Danmarks Innovationsfond, sagsnr. 13/2263

Bestyrelsen godkendte udkast til høringssvar.

Resumé

Det Strategiske Forskningsråd, Højteknologifonden og Rådet for Teknologi og Innovation samles i en uafhængig fond: "Danmarks Innovationsfond". Fonden forventes at få et årligt budget på 1,5 milliarder kr. Danske Regioner har afgivet foreløbigt høringssvar til lovforslaget om Danmarks Innovationsfond.

Fonden kan udmønte tilskud i samfinansiering med andre offentlige og private bevillingsgivere, og fonden skal koordinere sin bevillingsfunktion med andre relevante offentlige og private bevillingsmyndigheder, herunder regionale myndigheder.

Fonden skal etablere en tæt kobling til de regionale myndigheder, herunder en regional tilstedeværelse.

I det foreløbige høringssvar lægger Danske Regioner bl.a. vægt på, at der bør etableres et strategisk samarbejde mellem fonden og regionerne, samt at regionerne får hjemmel til at samfinansiere aktiviteter med fonden.

11. Høringssvar om udkast til revideret bekendtgørelse og vejledning om sundhedskoordinationsudvalg og sundhedsaftaler, sagsnr. 13/1086

Bestyrelsen godkendte høringssvar til bekendtgørelse og vejledning om sundhedskoordinationsudvalg og sundhedsaftaler.

Resumé

Danske Regioner har udarbejdet høringssvar om udkast til ny bekendtgørelse og vejledning om sundhedskoordinationsudvalg og sundhedsaftaler.

Danske Regioner kan generelt set støtte de foreslåede ændringer i bekendtgørelse og vejledning. Danske Regioner ser bl.a. positivt på, at der i de kommende sundhedsaftaler er fokus på at sikre større og mere integreret samarbejde med almen praksis.

Danske Regioner konstaterer, at vejledningen sigter meget bredt, hvad angår målgrupper, hvor sundhedsaftalerne skal sikre sammenhæng og samarbejde for alle patienter. Det kan gøre det vanskeligt at arbejde med i praksis. Danske Regioner skriver desuden i høringssvarene, at der bør lægges op til paritet i sundhedskoordinationsudvalget.

12. Høringssvar på rapport om registerforskning, sagsnr. 13/1861

Bestyrelsen godkendte Danske Regioners høringssvar til rapporten ”Registerforskning - nye muligheder og nye udfordringer”

Resumé

Danske Regioner har indsendt høringssvar til rapporten ”Registerforskning - nye muligheder og nye udfordringer.” Høringssvaret understreger, at det er vigtigt, at der sikres uafhængighed og upartiskhed i forhold til adgangen til data. Forskere i hele Danmark skal have lige adgang til data. Gennemsigtighed i procedurer og tilgængelighed af data er centrale faktorer i succesfuld reorganisering. Hvis ikke der sikres let og lige adgang til data for alle forskere, risikerer dette at skade motivationen for indsamling af data af høj kvalitet i regionerne. Disse data er vigtige for al udvikling af sundhedsvæsenet.

13. Høringssvar vedrørende ændring af lov om erhvervsakademier og professionshøjskoler, sagsnr. 09/3091

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte har sendt et forslag om ændring af lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser og lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser i høring.

Forslaget ophæver bestemmelsen om, at regionerne har ret til at udpege til erhvervsakademiernes bestyrelser og er en opfølgning på evaluering af erhvervsakademistrukturen.

14. Fælles hjælperordninger til borgere med kronisk respirationsinsufficiens, sagsnr. 10/895

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Social- og Integrationsministeriet og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har sendt en rapport om fælles hjælperordninger til borgere med kronisk respirationsinsufficiens i høring. Rapporten beskriver tre modeller for at samle varetagelsen af den kommunale og regionale forsyningsopgave efter service- og sundhedsloven. Regionerne har peget på en model, hvor kommuner og regioner forpligtes til at indgå aftale om en fælles samarbejdsmodel inden for regionen. Dette åbner mulighed for, at der mellem kommuner og regioner kan aftales konkrete løsninger, som vil være tilpasset lokale forskelle i opgaveløsningen.

15. Afsluttet revision af EU's udbudsdirektiv og Danmarks nye udbudslov , sagsnr. 13/939

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

EU-kommissionen iværksatte primo 2011 en revision af EU's udbudsregler. Forhandlingerne om revisionen af EU's udbudsdirektiv er i den afsluttende fase. Det indholdsmæssige i udbudsdirektivet er forhandlet færdigt og direktivet forventes endeligt vedtaget primo 2014.

Danske Regioner har i forbindelse med revisionen af udbudsdirektivet haft en række mærkesager. Danske Regioners overordnede principper har bl.a. været at reglerne forenkles, større fleksibilitet og lavere transaktionsomkostninger i udbudsprocessen.

Til trods for en række forbedringer, medfører revisionen af reglerne desværre ikke den ønskede og tiltrængte forenkling.

Regeringen har besluttet, at det reviderede udbudsdirektiv skal omskrives til en dansk udbudslov og har nedsat en udvalgsgruppe om Danmarks nye udbudslov. Danske Regioner deltager i udvalgsarbejdet, og arbejder ud fra godkendt mandat fra juni 2011 i bestyrelsen vedrørende revideringen af udbudsreglerne.

16. Kriterier for KRIS anbefaling af lægemidler til standardbehandling, sagsnr. 12/558

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Bestyrelsen bad i forbindelse med drøftelsen af vurderingsgrundlaget for anbefalinger af KRIS til national ibrugtagning af lægemidler som standardbehandling den 27. september om et notat fra KRIS om fremgangsmåden i deres arbejde.

17. Oversigt over finanslov og satspuljeaftale for 2014, sagsnr. 13/1577

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Regeringen har indgået finanslovsaftale for 2014 med Venstre og Det Konservative Folkeparti. Derudover har regeringen indgået aftaler om udmøntningen af satspuljemidlerne til psykiatrien og øvrig sundhed med Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti. I det følgende gives en kort oversigt over aftalerne.

18. Generelle orienteringer, sagsnr. 13/2286

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Følgende emner er til orientering:

Seminar for regionsrådspolitikerne, sag nr. 13/646

Rigsrevisionsberetning om EU-midler i Danmark i 2012, sag nr. 11/192

19. Orientering om emner på EU-dagsordenen, sagsnr. 13/2286

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Følgende er en status på aktuelle EU emner, der er omfattet af bestyrelsens prioriteringer for foreningens europapolitiske arbejde. De to emner som er medtaget, skal begge behandles på Regionsudvalgets plenarforsamling den 28. – 29. november 2013. PRJ, sag 2009/1908.

20. Næste møde, sagsnr. 13/2286

Bestyrelsen godkendte, at næste bestyrelsesmøde holdes fredag den 7. februar 2014.

21. Eventuelt, sagsnr. 13/2286

-

22. Lovforslag om ophør af den offentlige rejsesygesikring, sagsnr. 13/2366

Bestyrelsen godkendte udkast til høringssvar vedrørende ophør af den offentlige rejsesygesikring. Bestyrelsen godkendte, at Danske Regioner opsiger kontrakten med SOS International A/S fra den 1. februar 2014, såfremt lovforslaget bliver vedtaget med ophævelse af rejsesygesikringen fra den 1. august 2014.

Poul Müller opfordrede sekretariatet til i den efterfølgende dialog med staten, at sikre at syge eller tilskadedkomne danskere under rejse fortsat har mulighed for at få telefonisk rådgivning.

Resumé

Ved finanslovsaftalen for 2014 er der truffet beslutning om at ophæve den offentlige rejsesygesikring pr. 1. august 2014. Danske sikrede vil herefter være dækket i andre EU/EØS lande efter EU retlige regler, Nordisk Konvention og med mulighed for at tegne privat rejseforsikring.

Regionerne skal derfor opsige kontrakten med SOS International A/S den 1. februar 2014, hvis regeringen ønsker at ophæve ordningen pr. 1. august 2014.

DANSKE
REGIONER

Årsrapport
2013

CVR-nummer 55832218

År Årsrapport 2013

Virksomhed Danske Regioner

Indholdsfortegnelse

Foreningsoplysninger	3
Påtegninger	
Ledespåtegning	5
Uafhængig revisors erklæringer til bestyrelsen for Danske Regioner	6
Ledelsesberetning	
Ledelsesberetning	8
Årsregnskab	
Anvendt regnskabspraksis	9
Resultatopgørelse	12
Balance	13
Noter	15

Foreningsoplysninger

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

Telefon: 35 29 81 00
Telefax: 35 29 83 00
Hjemmeside: www.regioner.dk
E-mail: regioner@regioner.dk

CVR-nummer: 55832218
Oprettet 1. januar 2007
Hjemsted: København

Regnskabsperiode: 1. januar 2013 - 31. december 2013
Regnskabsår: 2013

Direktion:

Adm. Dir. Adam Wolf
Direktør Lone Christiansen
Direktør Signe Friberg Nielsen
Direktør Gitte Bengtsson
Cheføkonom Kristian Heunicke

Bestyrelse:

Bent Hansen - formand

Carl Holst - næstformand

Vibeke Storm Rasmussen

Ulla Astman

Steen Bach Nielsen

Poul-Erik Svendsen

Thor Grønlykke

Per Tærsebøl

Poul Müller

Flemming Stenild

Bente Lauridsen

Birgitte Kjøller Pedersen

Henrik Thorup Gamst

Jens Stenbæk

Anne V. Kristensen

Birgitte Josefsen

Knud Andersen

Pengeinstitut:

Nordea, Hovedvejen 112, 2600 Glostrup

Revision:

BDO Kommunernes Revision

Godkendt revisionsaktieselskab

Havneholmen 29, 1561 København V

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2013 for Danske Regioner.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 2014

København, den 2014

Adam Wolf
Adm. Direktør

Michael Henneberg Pedersen
Administrationschef

Bestyrelse:

den 2014

Bent Hansen
Formand

Carl Holst
Næstformand

Vibeke Storm Rasmussen

Ulla Astman

Steen Bach Nielsen

Poul-Erik Svendsen

Thor Grønlykke

Per Tærsebøl

Poul Müller

Flemming Stenild

Bente Lauridsen

Birgitte Kjøller Pedersen

Henrik Thorup Gamst

Jens Stenbæk

Anne V. Kristensen

Birgitte Josefsen

Knud Andersen

Den uafhængige revisors erklæring

Til bestyrelsen i Danske Regioner

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Danske Regioner for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2013, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Disse kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for foreningens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af Danske Regioners interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsen regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danske Regioners aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2013 samt af resultatet af Danske Regioners aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2013 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

København, den

BDO Kommunernes Revision
Godkendt revisionsaktieselskab

Michael S. Nielsen
Registreret revisor

Ledelsens årsberetning

Danske Regioner blev oprettet efter etableringen af de 5 regioner pr. 1. januar 2007. Foreningen skal

- a) understøtte og udvikle det regionale demokratiske niveau i Danmark,
- b) varetage regionernes fælles interesser, herunder sikre de økonomiske rammer, og støtte regionerne i deres opgaveløsning, så de har bedst mulige vilkår for at løse deres opgaver effektivt og på et højt fagligt niveau,
- c) varetage regionernes interesser vedr. de regionalt ansattes løn- og ansættelsesforhold,
- d) alene eller i samarbejde med andre oprette og drive virksomheder, der kan bistå regionerne ved løsningen af disses opgaver.

Regnskabet er opstillet i overensstemmelse med principperne i årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder.

Danske Regioners resultatopgørelse udviser et driftsunderskud på 24,5 mio. kr. De finansielle poster før urealiserede kursgevinster udviser et overskud på 9,6 mio. kr., idet der er indtægter på 18,9 mio.kr., og omkostninger på 9,2 mio. kr. Driftsresultatet før urealiserede kursgevinster udgør dermed 14,9 mio. kr. Dette er en forbedring på 20,2 mio. kr. i forhold til det budgetterede driftsresultat for 2013 på 35,1 mio. kr. Med de urealiserede kapitalgevinster på 9,9 mio.kr. fås et underskud af foreningens drift på 5 mio.kr. Hertil kommer 1,2 mio.kr. i udgifter til projekter, der er bevilliget som flerårige rammebevillinger. Resultatet af foreningens drift er dermed et underskud på 6,2 mio. kr.

Der var i 2013 beskæftiget 162 fuldtidsmedarbejdere i lighed med de 162 i 2012.

Der er over finansloven i 2013 ydet et tilskud på 3,15 mio. kr., der er anvendt til delvis kompensation af udgifterne til drift af Regionernes Lønnings- og Takst Nævn (RLTN).

Danske Regioners balance pr. 31. december 2013 balancerer med 805,2 mio. kr. Egenkapitalen udgør ultimo 2013 420,3 mio. kr. mod 426,5 mio. kr. primo året.

Pakhus E er indrettet med erhvervslejemål, der alle udlejes på almindelige markedsvilkår. Pakhuset var ved årets udgang 75 % udlejet.

Der er ikke siden regnskabsafslutningen indtruffet forhold eller transaktioner med væsentlig indflydelse på foreningens finansielle stilling, hvortil der ikke allerede er taget hensyn i årsrapporten.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for 2013 er aflagt i overensstemmelse med principperne i årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder med tilvalg af ledelsens årsberetning.

Om den anvendte regnskabspraksis kan oplyses følgende:

Resultatopgørelsen

Indtægter og omkostninger periodiseres, så det enkelte regnskabsår så vidt muligt kun indeholder årets indtægter og udgifter.

Nettoomsætning

Indeholder kontingenter beregnet efter befolkningsopgørelser pr. 1. januar i regnskabsåret, tilskud samt indtægter vedrørende ydelse af sekretariatsbistand.

Personaleomkostninger

Indeholder samtlige personaleomkostninger, herunder beregnede omkostninger som følge af ændringer i feriepengeforpligtelser og pensionsforpligtelser.

Afskrivninger

Indeholder årets omkostninger til lineære afskrivninger på anlægsaktiver, beregnet over aktivernes levetid. Inventar, IT m.v. afskrives fra året efter anskaffelsesåret.

Finansielle poster

Indeholder renter m.v. af likvide beholdninger samt periodiserede renter og modtaget udbytte af værdipapirbeholdninger (kapitalforvaltning) samt urealiserede kursgevinster/tab.

Skat

Danske Regioner er ikke skattepligtige af erhvervsindtægter.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Software m.v. er indregnet i balancen til kostpris og afskrives efterfølgende over aktivets økonomiske levetid.

Materielle anlægsaktiver

Ejendomme er indregnet til anskaffelsessummen pr. 1. januar 2007 med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Forbedringer på ejendomme, øvrige anlægsaktiver, herunder edb-udstyr og inventar samt indretning af erhvervslejemål i Pakhus E optages til anskaffelsessummen med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Levetider

Der anvendes lineære afskrivninger af anskaffelsessummen over følgende levetider

Aktivtype	Levetider (år)
Immaterielle aktiver	5
Bygninger	60-70
Tekniske installationer	20-25
Indretning af erhvervslejemål	10
Inventar, it-udstyr mv.	3 efter anskaffelsesår
Trykkerimaskiner	2
Kopiprintere og AV udstyr	5
Særindretninger 4. sal og mødelok.	10

Værdipapirer

Finansielle anlægsaktiver består af investeringsforeningsbeviser og obligationer.

Værdipapirerne forvaltes af Nordea og er indregnet til kursværdi pr. 31.12.2013.

Kursreguleringer optages i resultatopgørelsen.

Passiver

Langfristede gældsforpligtigelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Andre gældsforpligtigelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominal værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Feriepengeforpligtelsen opgøres for personale med ret til ferie med løn på baggrund af registreringer i lønsystemet.

Ændringen i feriepengeforpligtelsen fra primo til ultimo er indregnet i resultatopgørelsen.

Interimskonti

Interimskonti indeholder overenskomstmidler til udvikling af fælles regionale personale udviklingsprojekter samt midler til tværregionale projekter.

Hensættelser

Tjenestemandsforsikringer

Danske Regioners tjenestemandspensionsforpligtelse er delvis dækket ved forsikring i Sampension A/S. Tjenestemandspensionsforpligtelsen er optaget til indskudsværdien ultimo 2013 af den manglende forsikringsmæssige dækning uden eventuel rådighedsløn. Forpligtelsen omfatter erhvervsaktive tjenestemænd og pensionister. I beregningen anvendes en pensionsalder på 65 år.

Regulering af forpligtelserne foretages via resultatopgørelsen.

Opskrivningshensættelser

Vedrører tidligere opskrivninger af ejendomme til den offentlige vurdering pr. 1. oktober 2006.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis resultatopgørelse og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses.

Resultatopgørelse

	Note	2013	2012
Nettoomsætning	1	150.026.500	155.808.083
Bruttoresultat		150.026.500	155.808.083
Omkostninger			
Personaleomkostninger	2	110.104.108	111.620.896
Afskrivninger		11.379.362	11.511.995
Andre driftsomkostninger	3	53.014.339	54.036.725
Omkostninger i alt		174.497.809	177.169.616
Driftsresultat		-24.471.309	-21.361.533
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	4	18.858.411	20.233.627
Finansielle omkostninger	5	9.229.627	9.528.330
Urealiserede kursgevinster		9.883.559	13.601.670
Finansielle poster, netto		19.512.344	24.306.966
Resultat af foreningens drift		-4.958.965	2.945.433
Projektformidling mv.	6	1.226.786	1.622.989
Årets resultat - underskud		-6.185.751	1.322.444
Forslag til resultatdisponering:			
Overføres til egenkapitalen		-6.185.751	1.322.444
Disponeret i alt		-6.185.751	1.322.444

Balance pr. 31. december 2013

	Note	2013	2012
Aktiver			
Software	7	1.695.392	1.681.250
Immaterielle anlægsaktiver		<u>1.695.392</u>	<u>1.681.250</u>
Grunde og bygninger		369.471.633	371.716.943
Øvrige anlægsaktiver		5.833.361	4.441.440
Materielle anlægsaktiver	8	<u>375.304.995</u>	<u>376.158.383</u>
Anlægsaktiver (IMM. & MAT.) i alt		<u>377.000.386</u>	<u>377.839.633</u>
Værdipapirer	9	334.782.245	269.239.294
Finansielle anlægsaktiver		<u>334.782.245</u>	<u>269.239.294</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>711.782.631</u>	<u>647.078.927</u>
Tilgodehavender fra tjenesteydelser		41.690.704	38.322.919
Andre tilgodehavender *		-7.834.541	-12.164.230
Tilgodehavender		<u>33.856.163</u>	<u>26.158.688</u>
Likvide beholdninger	10	59.512.255	115.816.842
Omsætningsaktiver i alt		<u>93.368.418</u>	<u>141.975.530</u>
Aktiver i alt		<u>805.151.048</u>	<u>789.054.458</u>

*) Den negative saldo på tilgodehavender skyldes kontingentindtægter vedr. 2013 hhv. 2014

	Note	2013	2012
Passiver			
Egenkapital primo		341.816.864	340.494.420
Overført resultat		-6.185.751	1.322.444
Opskrivningshenlæggelse		84.631.170	84.631.170
Egenkapital i alt		<u>420.262.283</u>	<u>426.448.034</u>
Tjenestemandspensioner		38.945.415	42.096.151
Hensatte forpligtelser i alt		<u>38.945.415</u>	<u>42.096.151</u>
Prioritetsgæld	11	136.043.665	153.151.172
Langfristede gældsforpligtelser		<u>136.043.665</u>	<u>153.151.172</u>
Kortfristet gæld	12	49.618.853	36.658.409
Interimskonti	13	160.280.837	130.700.696
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>209.899.690</u>	<u>167.359.104</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>345.943.355</u>	<u>320.510.276</u>
Passiver i alt		<u>805.151.048</u>	<u>789.054.458</u>
Eventualposter mv.	14		
Pantsætning og sikkerhedsstillelser	15		
Regnskab for Videntcenter for Jordforurening	16		
Regnskab for Regionernes Sundheds IT organisati	17		
Regnskab for FL-tilskud til RLTN	18		

Noter

	2013	2012
1 Nettoomsætning		
Kontingent Danske Regioner	121.646.500	119.484.972
Kontingent Videncenter for Jordforurening	6.956.044	6.860.002
Kontingent Regionernes Sundheds IT organisati	4.751.600	3.859.000
Momsfondet	0	3.035.683
Tilskud til drift af RLTN	3.150.000	3.100.000
Sekretariatsbidrag	9.361.325	15.386.339
Øvrige indtægter	4.161.031	4.082.087
	<u>150.026.500</u>	<u>155.808.083</u>
2 Personaleomkostninger		
Lønninger og gager	113.449.456	109.643.146
Regulering af hensættelse af pension	-3.150.736	1.880.388
Regulering af feriepengehensættelse	-194.612	97.362
	<u>110.104.108</u>	<u>111.620.896</u>
Antal fuldtidsbeskæftigede i gennemsnit	<u>162</u>	<u>162</u>
Antal tjenestemænd	2	2
Antal opsatte tjenestemænd	1	1
Antal tjenestemandspensionister	16	16
3 Andre driftsomkostninger		
Driftsomkostninger ejendomme	7.452.377	5.739.480
Bestyrelsespulje	2.652.090	3.119.066
Beredskabspulje	2.249.436	395.469
Forskningspuljer	184.516	4.204.389
Øvrige fremmede tjenesteydelser	11.573.491	11.551.847
Mødeaktiviteter	9.656.020	10.054.116
Informationsaktiviteter	1.872.537	2.254.175
Øvrige udgifter	12.810.998	11.171.356
KORA tilskud	424.000	1.738.800
Tilskud	4.138.875	3.808.027
	<u>53.014.339</u>	<u>54.036.725</u>

4	Finansielle indtægter		
	Afkast kapitalforvaltning	-7.914.780	-8.500.969
	Lejeindtægt Pakhus E	-10.380.310	-11.732.658
	Lejeindtægt Regionernes Hus	-563.321	0
		<u>-18.858.411</u>	<u>-20.233.627</u>
		2013	2012
5	Finansielle omkostninger		
	Regionernes Hus	2.472.917	2.856.961
	Pakhus E	6.171.161	6.761.788
	Renter, gebyrer	585.548	-90.419
		<u>9.229.627</u>	<u>9.528.330</u>
			Tidligere anvendt
6	Projektformidling mv.		
	Projektbevillinger (bevilling)		
	De danske amter 1970-2006 (1,8 mio. kr.)	-42.677	1.774.641
	Vidensdeling fremtidens sygehuse (4 mio.kr.)	1.269.463	2.345.521
	Projektbevilling i alt (5,8 mio. kr.)	1.226.786	4.120.163
	Ekstraordinære omkostninger i alt	1.226.786	4.120.163
7	Immaterielle anlægsaktiver	2013	2012
	Kostpris 1.1	2.796.501	1.882.595
	Tilgang i årets løb	549.715	913.906
	Afgang i årets løb	0	0
	Kostpris 31.12	<u>3.346.216</u>	<u>2.796.501</u>
	Af- og nedskrivninger 1.1	1.115.251	603.460
	Af- og nedskrivninger på afhændende aktiver	0	0
	Årets af- og nedskrivninger	535.574	511.790
	Af- og nedskrivninger 31.12	<u>1.650.824</u>	<u>1.115.251</u>
	Regnskabsmæssig værdi 31.12	<u>1.695.392</u>	<u>1.681.250</u>

8 Materielle anlægsaktiver

	Grunde og bygninger	Øvrige anlægsaktiver
Regionernes hus		
Kostpris 1.1	230.875.111	8.151.991
Tilgang i årets løb	6.708.251	3.239.080
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 31.12	<u>237.583.362</u>	<u>11.391.071</u>
Af- og nedskrivninger 1.1	26.444.698	5.157.422
Af- og nedskrivninger på afhængende aktiver	0	0
Årets af- og nedskrivninger	5.559.649	1.314.099
Af- og nedskrivninger 31.12	<u>32.004.347</u>	<u>6.471.521</u>
Regnskabsmæssig værdi 31.12	<u>205.579.015</u>	<u>4.919.550</u>
Offentlig ejendomsværdi pr. 31.12.12	170.000.000	
	Grunde og bygninger	Øvrige anlægsaktiver
Pakhus E		
Kostpris 1.1	184.000.000	5.761.288
Tilgang i årets løb	0	0
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 31.12	<u>184.000.000</u>	<u>5.761.288</u>
Af- og nedskrivninger 1.1	20.024.808	4.271.347
Af- og nedskrivninger på afhængende aktiver	0	0
Årets af- og nedskrivninger	3.337.468	576.129
Af- og nedskrivninger 31.12	<u>23.362.277</u>	<u>4.847.476</u>
Regnskabsmæssig værdi 31.12	<u>160.637.723</u>	<u>913.811</u>
Offentlig ejendomsværdi pr. 31.12.12	155.000.000	

	Grunde og bygninger	Øvrige anlægsaktiver
Gripsholm		
Kostpris 1.1	3.650.000	0
Tilgang i årets løb	0	0
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 31.12	<u>3.650.000</u>	<u>0</u>
Af- og nedskrivninger 1.1	338.662	0
Af- og nedskrivninger på afhængende aktiver	0	0
Årets af- og nedskrivninger	56.444	0
Af- og nedskrivninger 31.12	<u>395.105</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 31.12	<u>3.254.895</u>	<u>0</u>
Offentlig ejendomsværdi pr. 31.12.12	3.450.000	

	Grunde og bygninger	Øvrige anlægsaktiver
Materielle anlægsaktiver		
Regionernes hus	205.579.015	4.919.550
Pakhus E	160.637.723	913.811
Gripsholm	3.254.895	0
Regnskabsmæssig værdi 31.12	<u>369.471.633</u>	<u>5.833.361</u>
Offentlig ejendomsværdi pr. 31.12.12	328.450.000	

	2013	2012
9 Finansielle anlægsaktiver		
Aktier i KP & LPA Holding	20.000	20.000
Aktier i portefølje Nordea	92.249.452	79.278.747
Obligationer	242.512.793	189.940.547
	<u>334.782.245</u>	<u>269.239.294</u>

10 Likvide beholdninger

Checkdisponible indskud	48.282.146	3.472.936
Bankkonto	10.483.269	53.016.888
Porteføje Nordea	746.839	59.327.018
	<u>59.512.255</u>	<u>115.816.842</u>

11 Langfristet gæld

Regionernes Hus	39.998.929	47.160.404
Pakhus E	90.688.235	100.764.706
Pakhus E depositum	4.229.858	5.226.062
Reg. Hus - Sundhed.dk depositum	1.126.643	0
	<u>136.043.665</u>	<u>153.151.172</u>

12 Kortfristet gæld

Moms	952.387	1.155.085
Øvrige kreditorer	33.208.720	19.751.946
Feriepengeforpligtigelse	15.284.892	15.479.504
Mellemregning mellem årene	172.854	271.873
	<u>49.618.853</u>	<u>36.658.409</u>

2013**2012****13 Interimskonti**

Overenskomstparter	39.112.178	42.374.441
Eksterne Institutioner	-222.055	-985.889
Rejsesygesikring (SOS)	63.123.229	57.668.750
Projekter	58.267.485	31.643.393
	<u>160.280.837</u>	<u>130.700.696</u>

Noter hvortil der ikke henvises til i regnskabet

14 Eventualposter mv.

Renteswap med vilkår	Swap-aftale med variabel rente på et 20 årigt lån optaget i forbindelse med køb af Pakhus E. Aftalen nedbringes med 10 mio. kr. årligt og udgør ultimo 2013 90,7 mio. kr.
Huslejekontrakt i Bruxelles	Uopsigelig husleje kontrakt udløber 31. december 2015. Årlig husleje € 40.584.

15 Pantsætninger og sikkerhedsstillelse

Ingen.

16 Regnskab Videncenter for Jordforurening

	2013	2012
Indtægter kontingent	6.956.044	6.860.002
Personaleudgifter	2.696.299	2.707.339
Fremmede tjenesteydelser	3.310.688	3.183.437
Afholdte konferencer	793.603	572.791
Øvrige driftsudgifter	704.066	1.010.438
Udgifter i alt:	<u>7.504.656</u>	<u>7.474.005</u>
Uforbrugte midler til overførsel	<u>-548.612</u>	<u>-614.003</u>

17 Regnskab Regionernes Sundheds IT organisation

Indtægter kontingent	4.751.600	3.859.000
Personaleudgifter	2.722.920	2.584.343
Fremmede tjenesteydelser	884.521	747.166
Øvrige driftsudgifter	597.474	484.938
Udgifter i alt:	<u>4.204.915</u>	<u>3.816.447</u>
Uforbrugte midler til overførsel	<u>546.685</u>	<u>42.553</u>

18 Regnskab Drift af RLTN

Tilskud FL § 10.21.76	3.150.000	3.100.000
Vederlag	347.877	346.757
Mødediæter, transport	72.489	81.943
Nævnsmøder	23.211	20.313
Øvrige mødeudgifter	601.675	413.310
Personaleudgifter, sekretariat	14.424.075	14.942.242
Administration, husleje mv.	2.163.611	2.370.685
Advokat mv.	1.224.993	1.301.194
Udgifter i alt:	<u>18.857.931</u>	<u>19.476.444</u>
Nettoudgifter i alt:	<u>15.707.931</u>	<u>16.376.444</u>

Tlf: 46 37 30 33
CVR-nr. 29 79 40 30
roskilde@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Kommunernes Revision
Godkendt revisionsaktieselskab
Ringstedvej 18
DK-4000 Roskilde

DANSKE REGIONER

Revisionsprotokollat af 31. januar 2014

(side 63 - 70)

Revisionen af regnskabet for året 2013

	Side
1 IDENTIFIKATION AF DET REVIDEREDE ÅRSREGNSKAB FOR 2013	63
1.1 Konklusion på revision af årsregnskabet for 2013	63
2 REDEGØRELSE FOR DEN UDFØRTE REVISION	63
2.1 Risikovurdering og revisionsstrategi	63
2.2 Regnskabsføring og interne kontroller	63
2.2.1 Generelt	63
2.2.2 Drøftelser med ledelsen om besvigelser	64
3 KOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKABET	64
3.1 Anvendt regnskabspraksis	64
3.2 Resultatopgørelsen	64
3.2.1 Nettoomsætning.....	64
3.2.2 Driftsomkostninger	65
3.2.3 Personalemkostninger	65
3.3 Balancen	65
3.3.1 Åbningsbalancen.....	65
3.3.2 Balancens enkelte poster	65
3.3.3 Anlægsaktiver.....	66
3.3.4 Omsætningsaktiver	66
3.3.5 Egenkapital.....	66
3.3.6 Hensættelser.....	67
3.3.7 Gæld.....	67
3.4 Noter	67
3.5 Pantsætninger og eventualposter	67
3.6 Skatteforhold	67
3.7 Forsikringsforhold	68
3.8 It-anvendelse	68
3.9 Bestyrelsesprotokol	68
3.10 Ledelsens regnskaberklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	68
4 ØVRIGE ERKLÆRINGSARBEJDER	68
5 ØVRIGE OPLYSNINGER	69
5.1 Habilitet m.v.....	69

1 Identifikation af det reviderede årsregnskab for 2013

Vi har revideret det af ledelsen udarbejdede årsregnskab for Danske Regioner for 2013.

Årsregnskabet viser følgende resultat, aktiver og egenkapital:

• Resultat	kr. - 6.185.751
• Aktiver	kr. 805.151.048
• Egenkapital	kr. 420.262.283

1.1 Konklusion på revision af årsregnskabet for 2013

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger af betydning for revisionspåtegningen.

Vores kommentarer vedrørende revisionen af årsregnskabet fremgår af afsnit 3.

Revisionens formål, planlægning og udførelse er uændret i forhold til tidligere. Vi henviser til vores protokollat om revisionen af regnskabet for 2009 under punkt 1-7.

Hvis bestyrelsen godkender årsregnskabet i den foreliggende form, og der ikke fremkommer yderligere oplysninger under behandlingen af årsregnskabet, vil vi forsyne det med en påtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger.

2 Redegørelse for den udførte revision

2.1 Risikovurdering og revisionsstrategi

Revisionen gennemføres med udgangspunkt i en af os udarbejdet revisionsstrategi. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte forretningsmæssige og administrative områder af betydning for årsregnskabet.

Baseret på vores drøftelser med ledelsen og vores kendskab til aktiviteter og forhold i øvrigt, har vi i forbindelse med planlægningen og udførelsen af revisionen udvalgt relevante revisionsbehandlinger.

2.2 Regnskabsføring og interne kontroller

2.2.1 Generelt

Revisionen har til formål at undersøge og vurdere, om rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt. Formålet hermed er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Regnskabsføringen foretages fuldt ud af Danske Regioners administration. De administrative rutiner er beskrevet i kasse- og regnskabsregulativet.

For at efterprøve dokumentationen for regnskabsføringens rigtighed har vi revideret et antal bogføringsbilag.

Det er vores vurdering, at de tilrettelagte og beskrevne forretningsgange samt interne kontroller er indrettet på en god og hensigtsmæssig måde, herunder med god sikkerhed ved udbetalinger. Endvidere giver kontrollerne en rimelig sikkerhed mod, at fejl ikke forbliver uopdaget.

Der er tilrettelagt et fornuftigt ledelsestilsyn, og det er vores vurdering, at de forskellige procedurer og forretningsgange løbende tilpasses organisationens udvikling.

2.2.2 Drøftelser med ledelsen om besvigelser

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser, og ledelsen har over for os oplyst, at der efter dennes vurdering ikke er særlig risiko for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har endvidere oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af væsentlig betydning for informationerne i årsregnskabet.

3 Kommentarer til årsregnskabet

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for 2013 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A virksomheder med tilvalg af ledelsens årsberetning.

Den anvendte regnskabspraksis, der er uændret i forhold til tidligere år, er oplyst i årsregnskabet på side 9 - 11.

3.2 Resultatopgørelsen

Resultatopgørelsens resultat udgør -6,2 mio. kr. Resultatet er 7,5 mio. kr. dårligere end året før.

Den væsentlige årsag til nedgangen i indtjeningen kan henføres til et større fald i nettoomsætningen end i omkostningerne, samt et fald i de nettofinansielle indtægter.

3.2.1 Nettoomsætning

Nettoomsætningen udgør 150 mio. kr. mod 155,8 mio. kr. i 2012, og der er ved den løbende og afsluttende revision foretaget kontrolarbejder med henblik på en vurdering af, om de indtægter, der tilkommer Danske Regioner, indgår i årsregnskabet og er optaget i overensstemmelse med den fastlagte regnskabspraksis.

Vi har analyseret resultatopgørelsen og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.2.2 Driftsomkostninger

Vedrørende de samlede driftsomkostninger, der udgør 53 mio. kr. mod 54 mio. kr. i 2012, har vi analyseret resultatopgørelsen, undersøgt udvalgte konti og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt, bl.a. med henblik på at vurdere, hvorvidt dele af de afholdte udgifter burde være indregnet i balancen.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.2.3 Personalemkostninger

Vedrørende personaleomkostninger, der dækker over lønninger og vederlag m.v. udgiftsført med 110,1 mio. kr. mod 111,6 mio. kr. i 2012, har vi foretaget kontrolarbejder med henblik på at sikre os, at de udbetalte lønninger er i overensstemmelse med de indgåede lønaftaler og meddelte oplysninger.

Vi har påset, at lønninger, der er udbetalt til det personale, der forestår lønudbetalinger eller foretager edb-indberetninger, er korrekte.

Vedrørende afregning, afstemning og lønoplysning af de ansattes A-indkomst, A-skat og andre udbetalte ydelser har vi ligeledes påset, at disse er korrekte. Det er konstateret, at der mangler en udgift på 249.721,19 kr. i regnskab 2013. Det er aftalt, at fejlen bliver rettet i regnskab 2014.

Det udbetalte vederlag til bestyrelsen er gennemgået.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.3 Balancen

3.3.1 Åbningsbalancen

Formålet med revisionen er at sikre, at der er kontinuitet i regnskabsafregningen.

Vi har kontrolleret, at der er sammenfald mellem balancen for årsregnskabet 2012 og åbningsbalancen i regnskabsføringen for 2013.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.3.2 Balancens enkelte poster

Det er påset, at de opførte aktiver og passiver er undergivet fornøden kontrol. Vi har undersøgt aktivernes tilstedeværelse, ejendomsretten og vurderingernes forsvarlighed. Det er ligeledes kontrolleret, at de forpligtelser, der påhviler Danske Regioner, og som er revisionen bekendt, er kommet korrekt til udtryk i årsregnskabet.

3.3.3 Anlægsaktiver

Vi har gennemgået anlægsaktiverne, der pr. 31. december 2013 udgør 711,8 mio. kr. mod 647,1 mio. kr. ultimo 2011, og vurderet, hvorvidt indregning og måling, herunder nettotilgangen på 64,7 mio. kr., stemmer overens med den fastlagte regnskabspraksis, og herunder at aktiverne vurderes at være til vedvarende brug.

Vi har stikprøvevis kontrolleret den fysiske tilstedeværelse af de i anlægskartoteket opførte aktiver samt stikprøvevis kontrolleret årets til- og afgang.

Endelig har vi gennemgået de foretagne af- og nedskrivninger og påset, at anlægsaktiverne afskrives i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis. De foretagne afskrivninger er efter vores vurdering tilstrækkelige til dækning af årets værdiforringelse, og vi anser vurderingen af anlægsaktiverne som forsvarlig.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.3.4 Omsætningsaktiver

Omsætningsaktiverne, der udgør 93,4 mio. kr., består af tilgodehavender og likvide beholdninger.

Revisionens formål er at kontrollere, om de interne regler overholdes, herunder at kassebeholdningen regelmæssigt afstemmes.

Den 1. oktober 2013 foretog vi et uanmeldt revisionsbesøg, hvor bl.a. de likvide beholdninger blev optalt. Beholdningernes tilstedeværelse konstateredes.

Vi har påset, at mellemværender med pengeinstituttet er optaget til saldiene pr. 31. december 2013 og er afstemt med pengeinstituttets noteringer. Vi har indhentet engagementsoversigt fra pengeinstituttet.

Vi har gennemgået forretningsgangen for afstemning af konti i pengeinstituttet. Forretningsgangen skal bl.a. sikre, at der jævnligt foretages afstemning med pengeinstituttets noteringer i henhold til den vedtagne forretningsgang. Det er påset, at de interne regler overholdes, og at afstemningerne er af god kvalitet.

Tilgodehavender udgør pr. 31. december 2013 i alt 33,9 mio. kr. mod 26,2 mio. kr. pr. 31. december 2012. Det er efter gennemgangen af debitorerne vores opfattelse, at debitormassen ikke indeholder væsentlige tabsrisici.

Vi har gennemgået debitorlisten pr. 31. december 2013.

Vi kan efter vores gennemgang tilslutte os de i årsregnskabet foretagne værdiansættelser.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.3.5 Egenkapital

Egenkapitalen udviser pr. 31. december 2013 en saldo på 420,3 mio. kr., der fremkommer ved, at den positive egenkapital pr. 1. januar 2013 på 426,4 mio. kr. er formindsket med årets resultat for 2013, der udgør et underskud på 6,2 mio. kr.

3.3.6 Hensættelser

Der er hensat 38,9 mio. kr. til tjenestemandspensioner.

Vi kan efter vores gennemgang tilslutte os de i årsregnskabet foretagne værdiansættelser.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.3.7 Gæld

Den langfristede gæld udgør i alt 136 mio. kr. mod 153,2 mio. kr. pr. 31. december 2012.

Vi har kontrolleret, at den optagne, langfristede gæld er i overensstemmelse med kreditgiverens noteringer.

Den kortfristede gæld, der pr. 31. december 2013 udviser en samlet saldo på 210 mio. kr., består især af feriepengeforpligtelsen samt sædvanlige gældsposter. Vi har gennemgået afstemningerne og stikprøvevis foretaget sammenholdelse til eksterne kontoudtog m.v.

Endvidere har vi kontrolleret, om der er foretaget korrekt momsaflyftning.

Vi har gennemgået gæld og skyldige beløb samt påset, at alle væsentlige gældsposter er afstemt med oplysninger fra kreditorerne.

Interimskonti, der pr. 31. december 2013 udviser en samlet gæld på 160,3 mio.kr., består af gæld til overenskomstparter, mellemregninger med eksterne institutioner, rejsesygesikring og gæld vedrørende igangværende projekter.

Vi kan efter vores gennemgang tilslutte os de i årsregnskabet foretagne værdiansættelser.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.4 Noter

Årsregnskabet indeholder de nødvendige noter i forhold til aflæggelse af årsregnskabet i forhold til regnskabsklasse A, ligesom de indholdsmæssigt er korrekt udtrykt.

Vi har gennemgået noterne og anser disse for korrekte med henblik på at være en uddybning/supplement i forhold til resultatopgørelsen og balancen.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.5 Pantsætninger og eventualposter

Vi har gennemgået pantsætninger og eventualposter, og vi har i den forbindelse modtaget en ledelseserklæring.

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer.

3.6 Skatteforhold

Danske Regioner er fritaget for beskatning, herunder af den erhvervmæssige udlejning af Pakhus E.

3.7 Forsikringsforhold

Forsikringsforhold er normalt ikke omfattet af revisionen, men ledelsen har over for os oplyst, at der er tegnet forsikringer i et sådant omfang, at aktiver og driften skønnes rimeligt dækket i eventuelle skadesituationer.

3.8 It-anvendelse

Vi har foretaget opfølgning på tidligere års udførte IT-revision.

Danske Regioner har gjort tiltag til at følge IT-revisionens anbefalinger og har i 2013 udarbejdet et udkast til en ny sikkerhedspolitik som forventes implementeret i 2014.

3.9 Bestyrelsesprotokol

Bestyrelsens beslutningsprotokol indtil mødet den 6. december 2013 har vi gennemgået og påset, at beslutninger af økonomisk karakter er truffet inden for vedtægten og almindeligt gældende regler.

Endvidere er det påset, at de trufne beslutninger er gennemført inden for de givne forudsætninger.

Vi har påset, at revisionsprotokollat vedrørende 2013 (side 55- 62) har været forelagt og godkendt af bestyrelsen den 8. marts 2013.

3.10 Ledelsens regnskabserklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har vi anmodet den daglige ledelse om at bekræfte en række oplysninger inden for særligt vanskeligt reviderbare områder, eksempelvis eventualforpligtelser og retssager samt regnskabsposter, hvortil der knytter sig særlig risiko eller usikkerhed.

Samtlige konstaterede fejl er rettet i årsregnskabet.

4 Øvrige erklæringsarbejder

Vi har i regnskabsåret 2013 afgivet erklæring vedrørende følgende regnskaber med eksterne tilskud:

- Brancheanalyse af jordforureningssektoren for perioden 07.12.2012 - 15.06.2013
- Regnskab 2012 for RLTN tilskud

5 Øvrige oplysninger

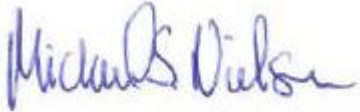
5.1 Habilitet m.v.

Vi skal i forbindelse med revisionen erklære:

1. at vi opfylder lovgivningens habilitetsbestemmelser, og
2. at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

København, den 31. januar 2014

BDO Kommunernes Revision
Godkendt revisionsaktieselskab

Michael S. Nielsen
Registreret revisor

Nærværende revisionsprotokol side 63 - 69 er gennemlæst af nedennævnte medlem af bestyrelsen den 7. februar 2014

_____
Bent Hansen
Formand

_____
Carl Holst
Næstformand

_____
Vibeke Storm Rasmussen

_____
Ulla Astman

_____
Steen Bach Nielsen

_____
Poul-Erik Svendsen

_____
Thor Grønlykke

_____
Per Tærsebøl

_____
Poul Müller

_____
Flemming Stenild

_____
Bente Lauridsen

_____
Birgitte Kjøller Pedersen

_____
Henrik Thorup Gamst

_____
Jens Stenbæk

_____
Anne V. Kristensen

_____
Birgitte Josefsen

_____
Knud Andersen

NOTAT

DANSKE
REGIONER

30-01-2014

Sag nr. 13/1679

Dokumentnr. 3135/14

Karen Agerbæk Jørgensen

Tel.

E-mail:

GF 14 Skriftlig beretning

Den skriftlige beretning layouts med billeder og grafik.
Nedenfor fremgår alene det skriftlige indhold

Forside

Beretning 2013
Danske Regioner

Indholdsfortegnelse

- Evaluering af kommunalreformen
- Demokrati
- Sundhed og psykiatri
- Sundheds-it
- Sund Vækst
- Regional udvikling
- Forhandling
- De regionale arbejdspladser
- Internationalt

Regionerne i 2013

2013 afslutter en valgperiode, hvor regionerne i høj grad har arbejdet for at skabe udvikling, fremdrift og høj faglig kvalitet på de regionale ansvarsområder. I det forgange år har evalueringen af kommunalreformen og regionsvalget været de helt store milepæle. Samtidig har regionerne forsat arbejdet med at skabe sammenhæng - i økonomien, mellem sektorer og for patienterne.

Evalueringen af kommunalreformen viste, at regionerne har leveret varen. Regionerne er den samlende faktor, der kan skabe retning og sammenhæng på tværs af kommuner – på sundhedsområdet, på socialområdet og i erhvervs- og vækstpolitikken. Og regionerne kan omsætte nationale politikker, så de virker i de enkelte landsdele med hver deres særlige vilkår.

Op til regionsvalget satte vi os for at gøre en fælles indsats for at oplyse danskerne om vigtigheden af at stemme. Stemmeprocenten til regionsvalget 2013 steg markant fra 65,7 til 71,8. Det er en styrkelse af det lokale demokrati og de 205 regionspolitikere, der har sat sig i stolene i regionsrådssalene fra 1. januar, har således et solidt fundament for at arbejde videre med de gode resultater.

Bent Hansen
Formand for Danske Regioner

Carl Holst
Næstformand for Danske Regioner

I marts 2013 offentliggjorde et embedsmandsudvalg nedsat af regeringen sin evaluering af kommunalreformen og arbejdsdelingen mellem kommuner, regioner og stat. Evalueringen omfattede stort set alle regionernes nuværende opgaver: sundhedsområdet, socialområdet samt de specialiserede undervisningstilbud, natur og miljøområdet samt regional udvikling. Evalueringen resulterede i en bred politisk aftale i Folketinget om justering af rammerne for kommunalreformen.

For regionerne resulterede evalueringen i en række fornuftige tiltag for at sikre mest mulig velfærd og vækst for borgernes skattekrone. Dertil kommer, at regionerne fra 1. januar 2014 kan nedsætte stående udvalg.

Sundhedsområdet

Evalueringen påviste blandt andet en række problematikker med snitflader på tværs af myndigheder og sektorer. Det gav på sundhedsområdet anledning til en ændring i sundhedsloven, så der fremover kun skal udvikles én sundhedsaftale i hver region, fremfor i hver kommune. Dertil kommer nye indsatsområder i sundhedsaftalerne, der kan bidrage til at styrke det tværsektorielle samarbejde, som regionerne fortsat arbejder efter.

Evalueringen medførte også, at sygehusene nu får styrket kompetence i forhold til genoptræning og rehabilitering for gruppen af borgere med meget omfattende og komplekse rehabiliteringsbehov.

Socialområdet

Som opfølgning på evalueringen videreføres regionernes forsyningspligt på social- og specialundervisningsområdet. De regionale sociale tilbud får en længere planlægningshorisont, fordi kommunerne fremover kun kan overtage regionale tilbud hvert fjerde år. Det giver de regionale tilbud større sikkerhed for fremtidig placering og dermed et bedre grundlag for planlægning og investeringer.

På det specialiserede undervisningsområde overføres forsyningsansvaret for de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til kommunerne, således at organiseringen tilnærmes strukturen på det specialiserede socialområde.

Regional udvikling

Evalueringen anerkendte regionernes effektive administration, den regionale udviklingsplan og arbejdet i de regionale vækstfora, der har sikret en strategisk og sammenhængende erhvervsudvikling i hele Danmark med udgangspunkt i regionale styrkepositioner. Som opfølgning på evalueringen samles den regionale udviklingsplan og den regionale fra 2014 i én vækst- og udviklingsstrategi for at opnå endnu større gennemslagskraft og synlighed.

Natur og miljø

På natur- og miljøområdet overtager regionerne som følge af evalueringen kompetencen til at udstede godkendelser til råstofudvinding fra kommunerne. Det er endvidere besluttet, at der skal nedsættes et udvalg, der skal afklare behovet for vedligehold af grundvandskortlægningen efter 2015. Det skal bl.a. vurderes, om regionerne kan varetage denne opgave i sammenhæng med deres indsats på jordforureningsområdet. Evalueringen anbefalede endvidere, at mulighederne for yderligere udveksling af data på grundvandsområdet belyses.

Demokrati

Højere stemmeprocent styrker det regionale demokrati

I november gik mere end tre millioner danskere til stemmeurnerne og satte kryds til regionsvalget. Valgdeltagelsen på 71,8 procent var markant højere end ved regionsvalget i 2009, hvor blot 65,7 procent af danskerne afgav stemme.

I de nye regionsråd er antallet af kvindelige medlemmer gået markant frem. For første gang har et regionsråd – Region Nordjylland – kvindeligt flertal.

Op til valget satte regionerne fokus på vigtigheden af at stemme og deltage i demokratiet. ”Tænk dig om før du ikke stemmer” var budskabet i en fælles kampagne med Økonomi- og Indenrigsministeriet og KL, hvor kendte danskere opfordrede alle til at bruge deres stemme. Regionerne gik sammen om websitet www.rv13.dk, hvor borgerne blandt andet kunne læse om valget, debattere med kandidaterne og finde information om regionernes opgaver.

Med 100 valgmøder på ungdomsuddannelser i hele landet satte regionerne kampen ind for at få de unge til at deltage i demokratiet. Til valgmøderne

tog 30.000 unge sammen med regionsvalgets kandidater stilling til regionalpolitiske dilemmaer. Målet var at vise de unge førstegangsvælgere, at regionerne har ansvaret for en række beslutninger, der påvirker de unges liv i forhold til sundhed, uddannelse og trafik. Valgmøderne blev fulgt af forskere fra Københavns Universitet, der undersøger om initiativer rettet mod unge har en betydning for deres valgdeltagelse.

Regionerne til Folkemøde 2013

Som medsponsor og med deltagelse i mere end 50 arrangementer, var regionerne en aktiv deltager i Folkemødet 2013 på Bornholm. Danske Regioner var vært ved fem arrangementer om sundhedsvæsenet, udviklingen på social- og psykiatriområdet og om vækst og regional udvikling. I Danske Regioners telt kunne man blandt andet få en snak med en regionspolitiker og de, der ikke kunne være med på Bornholm, kunne følge hele slagets gang fra www.regioner.dk. Danske Regioner har været med til Folkemødet fra begyndelsen, og samarbejder som medsponsor med Folkemødets sekretariat om at folkemøderne også fremover bliver en succes.

Sundhed og psykiatri

Et sammenhængende sundhedsvæsen

Regionerne arbejder fortsat for at skabe et helt og sammenhængende sundhedsvæsen. Et sundhedsvæsen, hvor mennesket er i centrum, og hvor der er fri og lige adgang til sundhedstilbud af høj kvalitet. Danske Regioner lancerede i 2013 et nyt oplæg til fremtidens sundhedsvæsen med bud på, hvordan der kan skabes bedre sammenhæng. Visionen omfatter både tilbuddene på sygehusene og tilbud i den enkeltes nære omgivelser.

Ny ret til hurtig udredning

1. september 2013 trådte en ny ret til hurtig udredning i kraft. Fremover skal patienter inden for en måned have besked om, hvad de fejler, medmindre særlige lægefaglige forhold gør sig gældende. For patienterne betyder det, at man hurtigst muligt kan komme videre i behandling. For sygehusene betyder den nye udredningsret en stor, men positiv og vigtig omstilling af arbejdsgange.

For patienterne i psykiatrien indføres en udrednings- og behandlingsret pr. 1. september 2014. Det er et skridt mod at psykiatriske patienter får samme rettigheder som andre patienter i sundhedsvæsenet. Selvom regionerne i de

seneste år har udvidet kapaciteten i psykiatrien, er der stadig et stort arbejde op til indfasning af udrednings- og behandlingsretten.

Side 6

Sygehusbyggerierne er i fuld gang

Byggeriet af nye sygehuse og renoveringer er fortsat i fuld gang. I 2013 blev der blandt andet taget første spadestik til Nyt Universitetshospital Aalborg, der bygges på bar mark. 16 af de nye sygehuse bliver bygget med tilskud fra Kvalitetsfonden, og har et samlet budget på cirka 44 milliarder kroner. Regionerne har også en række byggeprojekter på sundheds- og psykiatriområdet, som de finansierer på egen hånd. Der er tale om 22 større projekter med et samlet budget på 9,1 milliarder kroner. De regionale projekter omfatter primært byggeri som led i den nye akutstruktur og udbygning af psykiatrien. Mange af byggerierne er forudsætninger for, at regionerne kan gennemføre den samlede specialeplan.

Gode resultater om patientsikkerhed skal udbredes

En række projekter og lokale indsatser har de seneste år mindsket antallet af skader og medvirket til at sænke dødeligheden på sygehusene. Antallet af tryksår er faldet markant - på nogle afdelinger er de helt udryddet - og indsatsen kører nu på 350 afdelinger landet over. Senest har man på en række sygehuse rundt om i landet målrettet taget fat på forebyggelse af infektioner og hjertestop, samt på tidlig opsporing af kritisk sygdom.

[BOKS] Gode resultater fra Patientsikkert Sygehus 2013

- Næstved Sygehus har reduceret antallet af tryksår med 80 procent
- Sygehus Thy-Mors har reduceret antallet af hjertestop alarmer med 37 procent og har haft en periode på over 500 dage – altså langt over et år - uden en patient med en respiratorlungebetændelse på intensivafdelingen.

Kraftig udvikling på medicinområdet

Udviklingen af nye lægemidler har betydet, at der kan behandles flere patienter med gode resultater. I fremtiden forventes der, at komme flere nye lægemidler på markedet, samtidig med at antallet af behandlingskrævende patienter vil stige som følge af den demografiske udvikling

For at håndtere udviklingen på medicinområdet, højne kvaliteten i lægemiddelbehandlingen og sikre ensartet behandling over hele landet har regionerne nedsat to råd, RADS og KRIS. Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS) sikrer en ensartet anvendelse af dyr sygehusmedicin på

tværs af regioner og sygehuse.

Side 7

Koordineringsrådet for ibrugtagning af sygehusmedicin (KRIS) startede arbejdet med at koordinere ibrugtagning af ny sygehusmedicin på tværs af regioner og sygehuse i 2013.

Sundheds-it

Strøm til velfærden

Regionernes har i 2013 aftalt en fælles strategi for digitalisering af sundhedsvæsenet og sammen forpligtet sig på 15 nye pejlemærker, som realiserer strategien frem mod 2016. Pejlemærkerne understreger, at patienterne får samme muligheder, uanset hvilken region de befinder sig i. Samtidig sætter regeringen, kommunerne og regionerne strøm til velfærden med en ny fællesoffentlig Strategi for Velfærd 2013-2020. Forsøgsordninger med teknologier, der giver borgerne en lettere hverdag og frigør ressourcer til kernevelfærd, udbredes til hele landet. Udbredelsen af telemedicin har en central rolle og passer godt til regionernes mål om, at telemedicin i 2020 er en helt naturlig del af sundhedsvæsenet.

Telemedicin rummer potentialet til at øge behandlingskvaliteten, effektivisere behandlingsforløb og mindske udgiftsniveauet. Samtidig gør teknologien det muligt at give patienter den samme behandling, uanset om de bor i udkanten af danmarkskortet eller skråt over for Rigshospitalet. I 2013 har regionerne igangsat to storskalaprojekter om telemedicin: et projekt om hjemmemonitorering, hvor den sundhedsfaglige ydelse leveres til patientens eget hjem, og hvor patienten monitoreres med eksempelvis en KOL-kuffert samt projekt TeleCare Nord, hvor 11 kommuner, Region Nordjyllands sygehuse og de praktiserende læger samarbejder om telemedicin.

Sundheds-apps giver overblik til borgerne

Hvor er den nærmeste skadestue? Og hvad er symptomerne på røde hunde? Spørgsmålene kan besvares med sundheds-app'erne "Akuthjælp" og "Patienthåndbogen/Lægehåndbogen, som Danske Regioner og regionerne lancerede i 2013 som hjælp til danskernes hverdag.

Akuthjælp-app'en giver hurtigt få overblik over muligheder for akuthjælp i hele landet, med et overblik over åbningstider for skadestuer, akutmodtagelser, lægevagter, apoteker, tandlæge- og tandskadevagter m.v..

Patienthåndbogen giver let og hurtig adgang til mere end 3000 artikler og 2000 illustrationer om sundhed og sygdomme.

Sund Vækst: Styrket erhvervssamarbejde på sundhedsområdet

Flere års arbejde med at synliggøre sundhedsvæsenet, som en væsentlig spiller for vækst gennem samarbejde med private virksomheder, er nu ved at bære frugt. Samarbejdet er også væsentlig for regeringen, senest med lanceringen af ny strategi for sundheds- og velfærdsteknologi.

Danske Regioners oplæg ”Sund Vækst” fra 2013 viser, hvordan vi nu kommer videre med arbejdet. Oplægget sætter fokus på de områder, hvor et styrket erhvervssamarbejde på én gang kan bidrage til øget effektivitet og kvalitet i sundhedsvæsenet og til udvikling af dansk erhvervsliv, vækst og beskæftigelse. Det handler om at skabe mest sundhed for pengene.

Der er behov for flere nye løsninger, som f.eks. kan føre til bedre behandling og diagnostik, effektivisere regionernes logistik og sikre en mere effektiv og patientsikker medicinhåndtering.

Nye løsninger, der skabes i samarbejde med erhvervslivet, skal vurderes ud fra en tredobbelt bundlinje om øget effektivitet, øget kvalitet for patienterne og grobund for erhvervsudvikling og vækst.

[BOKS] Fokusområder i regionernes samarbejde med erhvervslivet

- Offentligt-privat samarbejde om innovation og markedsudvikling
Større fokus på sundhedsinnovation gennem udnyttelse af regionernes viden om patienterne og virksomhedernes indsigt i ny viden, nye teknologier og markeder
- Offentlig-private partnerskaber
Langsigtet og formaliseret samarbejde, hvor offentlig myndighed og privat leverandør deler opgaver og risici mellem sig
- Effektive indkøb
Regionerne vil spare yderligere én milliard kroner på indkøbsområdet frem mod 2015
- Effektiv logistik og sporing
En samlet optimering af den regionale logistikstruktur skal sikre resourcebesparelser hos både regionerne og deres leverandører

- Samarbejde om sundhedsforskning
Styrket samarbejde med erhvervslivet og forsknings - og uddannelsesinstitutioner om forskning, kliniske forsøg, lægemiddelafprøvnin-
ger og implementering af nyudviklet innovativt it - og medicoteknisk
udstyr.

Regional udvikling

Ny strategi for regional vækst og udvikling

En ny lov om erhvervsfremme og regional udvikling, der trådte i kraft 1. februar 2014, giver regionerne til opgave at udarbejde en regional vækst- og udviklingsstrategi. Den nye strategi skal beskrive udfordringer, sætte mål og opstille regionale løsninger på samfundsmæssige udfordringer. Der er f.eks. lagt op til at styrke sammenhængen mellem erhvervsudvikling, beskæftigelses- og uddannelsesindsatsen, infrastruktur, klima og miljø samt indsatsen for udvikling af byer og yderområder.

Vækst- og udviklingsstrategien udarbejdes i et samarbejde mellem regionsråd og regionale vækstfora. Det forudsætter fortsat dialog og tæt samarbejde med kommunerne, erhvervslivet og organisationer. En samlet strategi kan herved skabe et større ejerskab til den samlede indsats for regional udvikling, herunder omstilling til væksterhverv og udvikling af attraktive regionale levevilkår.

Nye effektmålinger af regionernes erhvervsfremmeindsats

Regionerne har sammen med Erhvervsstyrelsen og Danmarks Statistik udviklet et værktøj, som gør det muligt at følge udviklingen i de virksomheder, der deltager i regionale udviklingsprojekter. De første målinger fra efteråret 2013 peger på, at der er gode resultater af den regionale vækstindsats i form af nye arbejdspladser og øget omsætning i virksomhederne. Parterne bag det nye værktøj har aftalt, at videreføre samarbejdet i de næste tre år. Første leverance bliver en samlet måling på tværs alle regioner inden for områder som fx energi, klima og miljø, sundheds- og velfærdsløsninger og fødevarer.

Sammenhæng i den kollektive trafik

Effektiv mobilitet er en forudsætning for vækst og udvikling – såvel i tæt befolkede som i mindre befolkede områder. Regionerne har derfor fokus på at nedbringe rejsetiden i den kollektive trafik – såvel i den del, der er regionernes eget ansvar (lokalbaner samt kollektiv bustrafik af regional betyd-

ning) som i den samlede kollektive trafik. Danske Regioner har i 2013 arbejdet for, at timemodellen (statens indsats for at få rejsetiderne med tog mellem de største byer ned på en time) bliver tænkt sammen med den resterende kollektive trafik. Det kræver, at man kan komme hurtigt og effektivt til de hurtige tog, bl.a. med bussen. Samtidig arbejder regionerne for at få større sammenhæng mellem togbetjeningen på lokalbanestrækninger og på statens jernbanenet. Konkret har det i 2013 udmøntet sig i et lovforslag, der giver mulighed for samdrift mellem lokalbaner og statsbaner i Nordjylland.

Nyt forum for klyngesamarbejde

Et nyt forum for klyngesamarbejder mellem virksomheder, videninstitutioner og offentlige myndigheder blev lanceret i starten af 2013. Det nye forum skal sikre sammenhæng mellem lokale, regionale, nationale og internationale indsatser. Som et element i vækstpartnerskabsaftalerne mellem regeringen og de regionale vækstfora og som en del af regeringens innovationsstrategi er der udarbejdet en fælles strategi for, hvordan man skaber gode rammer for innovation, videndeling og vækst i klynger og netværk.

Danske Regioner og de regionale vækstfora har udformet strategien sammen med Uddannelsesministeriet og syv yderligere ministerier samt KL. Fremover vil klyngeorganisationerne blive inddelt i tre ligaer, som muliggør målrettet kompetenceudvikling og samtidigt giver adgang til en række fordele og aktiviteter udbudt af EU.

Forhandling

Nye rammer for almen praksis

De praktiserende læger i almen praksis skal følge med et sundhedsvæsen i konstant forandring. Regionerne forhandler derfor med de praktiserende læger om en ny overenskomst. Regionerne vil blandt andet sikre, at alle borgere har adgang til en praktiserende læge, ensartet behandling af høj kvalitet, at regionerne har adgang til data om arbejdet i almen praksis. Da det gennem længere tids forhandling ikke var muligt at finde en løsning, opsagde RLTN i maj 2013 den gældende aftale med PLO. I juni 2013 vedtog Folketinget en ny sundhedslov, der fastlægger de overordnede rammer for lægernes arbejde. Loven betyder, at den gældende aftale mellem regionerne og PLO videreføres frem til 1. september 2014.

Flere og flere får hjælp til psykologbehandling

Siden 1995 er det offentlige tilskud til psykologbehandling mere end seksdoblet. I samme periode er antallet af psykologer, som har en aftale med sygesikringen, næsten tredoblet. I 2012 fik over 83.000 voksne danskere tilskud fra den offentlige sygesikring til at blive behandlet hos en psykolog. Det er to en halv gang flere end i 2003. Danske Regioner og Dansk Psykolog Forening har derfor moderniseret tilskudsordningen for at sikre, at borgere med behov for psykologbehandling kan få et tilbud af høj kvalitet.

De regionale arbejdspladser

Nye overenskomster for 117.000 regionalt ansatte

Inden overenskomstforhandlingerne OK-13 satte regionerne en bred kvalitetsdagsorden, hvor målet var at få mere og bedre sundhed for pengene. Ved OK-13 var dette særligt centralt i forhold til forhandlingerne med overlægerne, hvor der blev skabt mulighed for at øge overlægers tilstedeværelse til såvel akut som elektivt arbejde inden for en økonomisk mere bæredygtig ramme. Samtidig fik overenskomsten en præambel, der omhandler overlægers ansvar for og indflydelse på patientbehandlingen.

Flere på fuldtid

I dag er en tredjedel af medarbejderne på de regionale arbejdspladser ansat på deltid. Med en ny politik om fuldtid er målet, at kun to ud 10 ansatte i regionerne arbejder på deltid i 2021. Fra 1. januar 2014 bliver størstedelen af alle stillinger på de regionale arbejdspladser slået op på fuldtid. Med en ny fuldtidspolitik vil regionerne modvirke mangel på arbejdskraft, der på sigt kan opstå indenfor visse personalegrupper, skabe bedre sammenhæng i opgavevaretagelsen, reducere unødvendigt ressourcospild i uddannelsessektoren m.v. Implementeringen af initiativet om at slå ledige stillinger op på fuldtid vil ske ved naturlig afgang.

Sygefraværet er fortsat faldende

De nyeste tal viser, at sygefraværet i regionerne for fjerde år i træk faldt markant i 2012. Det betyder, at der i dag er 835 flere medarbejdere på arbejde hver dag året rundt, end hvis sygefraværet havde haft samme niveau som i 2007. Faldet i sygefraværet indebærer lavere udgifter til løn under sygdom og vikardækning, og samtidig er fast personale vigtig for kvalitet og effektivitet.

Sundhedspersonale skal befries for unødvendigt bureaukrati

Sammen med medarbejderorganisationerne har Danske Regioner fokus på at tidsforbruget på administrative opgaver bliver reduceret. Medarbejderne skal udnytte deres arbejdstid bedst muligt til gavn for både patienter og arbejdsglæde. I april samlede Danske Regioner og sundhedsministeren de faglige organisationer til minitopmøde om afbureaukratisering af sundhedsvæsenet. Det resulterede blandt andet i bureaukratifri zoner, hvor afdelinger udvælges til pilotprojekter om forenklingstiltag.

Internationalt

EU's budget 2014-2020 opprioriterer forskningsområdet

I EU's nye syvårige budgetaftale 2014-2020 opprioriteres forskningsområdet massivt. Det nye Horizon 2020-program stiger med 30 procent til 69 milliarder euro i forhold til det nuværende program.

Regionerne har store forventninger til Horizon 2020, fordi regionerne generelt har været gode til at vinde projekter under EU's forsknings- og udviklingsprogrammer.

Både virksomheder og offentlige institutioner i Danmark klarer sig stærkt i konkurrencen om EU's forskningsmidler, og Danmark indtager i dag tredjepladsen i konkurrencen med de andre EU-lande om at vinde flest forsknings- og udviklingsprojekter pr. indbygger. I budgettet for 2014-2020 er strukturfondene samlet set reduceret med seks procent i forhold til tidligere. Danske Regioner har arbejdet for en rimelig fordeling, der også tilgodeser de nettobidragende lande.

[BOKS] Fakta om strukturfondsmidlerne

Strukturfondsmidlerne til Danmark udgør ca. 600 millioner kroner om året (2014-2020), hvoraf de 150 millioner kroner går til samarbejde over grænserne, de såkaldte Interreg-programmer. De 450 millioner kroner skal anvendes inden for regional vækst og beskæftigelse.

Bedre beskyttelse af borgernes data

Alle borgere i EU skal have lettere ved at holde styr på hvad deres data bliver brugt til. Derfor har Europaparlamentet fremsat et forslag om, at borgere skal have retten til at blive glemte tilbage og bedre kontrol med, hvor og hvordan deres data sendes rundt. Det danske cpr-nummer er helt unikt og et nødvendigt redskab for at sikre forskning i ny behandling til gavn for

patienterne. I 2013 har det været en vigtig opgave for regionerne at arbejde for at sikre, at kravene om databeskyttelse ikke hindrer den danske anvendelse af data til forskning.

Side 13

Udbudsdirektiv skal skabe bedre rammer for effektive offentlige indkøb

EU vedtog i 2013 nye udbudsdirektiver, der blandt andet skal gøre det nemmere at gennemføre offentlige indkøb. De nye direktiver skal også gøre det lettere at købe grønt og strategisk. Regionerne køber samlet ind for ca. 36 milliarder kroner om året. De fleste af indkøbene gennemføres efter EU's udbudsregler. Danske Regioner har blandt andet arbejdet for at indføre højere tærskelværdier, således at værdierne blev hævet til et niveau, der gjorde handel på tværs af grænser indenfor EU udbytterigt for leverandørerne. Dertil kommer arbejde for mindre bureaukrati, mindre detailstyring og øget fleksibilitet. Danske Regioner fik gennemført disse klausuler i 2013, men arbejder fortsat for at forbedre udbudsdirektivet til gavn for både det offentlige samt det private erhvervsliv.

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

DANSKE
REGIONER

16-01-2014

Sag nr. 14/402

Danske Regioners høringsvar vedrørende forslag til Lov om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud

Danske Regioner modtog den 10. december høring over forslag til Lov om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Dette er Danske Regioners høringsvar.

Høringsvaret er med forbehold for politisk efterbehandling i Danske Regioners bestyrelse.

Lovforslagets titel

Danske Regioner undrer sig over lovforslagets titel, idet den indikerer, at kommunerne med loven per automatik overtager de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. En mere retvisende titel ville være ”Lov om kommunernes *mulighed* for overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud”.

Afspecialisering og begrænset tilgængelighed

Danske Regioner havde som udgangspunkt gerne set, at regionerne forsat havde forsyningsansvaret for de mest specialiserede målgrupper inden for specialundervisningsområdet. Vi mener, at konsekvenserne af lovforslaget i ringe grad er samstemmende med den aftale, der ligger til grund for forslaget. I ”Aftale om en kvalificeret indsats for grupper med særlige behov” af 13. november 2013 udtrykkes ”*bekymring for, om specialiserede undervisningstilbud fortsat vil være til rådighed for den lille gruppe af elever med komplicerede og sammensatte vanskeligheder, som har behov for det.*”

Tværtimod finder vi, at lovforslaget vil begrænse tilgængeligheden af de specialiserede undervisningstilbud. Nedenfor bliver synspunktet udfoldet.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Danske Regioner finder det bekymrende, at regionerne med lovforslaget fremadrettet ikke vil kunne oprette lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud. På den måde vil det ikke være muligt for regionerne at etablere større professionelle regionale enheder inden for en snæver specialiseret faglighed og målgruppe. Under hensyntagen til, at det på nuværende tidspunkt er uvist, hvorvidt der bliver behov for, at regionerne opretter lands- og landsdelsdækkende tilbud, bør muligheden ikke ophæves. Der er endnu ikke erfaring med, om kommunerne (bortset fra Københavns Kommune) kan og vil drive lands- og landsdelsdækkende tilbud. Hvis kommunerne hverken kan eller vil drive lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, og regionerne ikke har mulighed for det, vil det betyde, at området ikke udvikles. I værste fald kan det få den konsekvens, at de lands- og landsdelsdækkende tilbud forsvinder.

Det følger af lovforslaget, at de overtagne lands- og landsdelsdækkende tilbud skal indgå i den årlige rammeaftale mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet. Tilbuddet skal således stå til rådighed for andre kommuner i det omfang, det er aftalt i rammeaftalen. Det betyder, at kommunalbestyrelsen, der har overtaget et lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud ikke er forpligtet til at stille et tilbud til rådighed for andre kommuner end de kommuner, der er omfattet af rammeaftalen. Herved ophæves princippet om, at netop disse få specialiserede tilbud er *lands- og landsdelsdækkende*. Vi finder, at denne ændring udgør en begrænsning i tilgængeligheden til de lands- og landsdelsdækkende tilbud for nogle borgere. Det gælder bl.a. borgere, der er uden for regionens/rammeaftalens geografiske område. Dertil kommer, at der i rammeaftaleregiet er mulighed for, at den enkelte kommune vælger *ikke* at indgå aftale om benyttelse af et overtaget tilbud. På den måde er borgere fra den pågældende kommune afskåret fra at kunne benytte tilbuddet.

Der er desuden et misforhold mellem, at tilbuddene på den ene side gøres mindre tilgængelige for borgere i kommunerne uden for rammeaftalen og på den anden side, at det påtænkes, at de overtagne tilbud også bliver omfattet af reglerne om objektiv finansiering. Intentionen med objektiv finansiering er netop, at der sikres en tilgængelighed for de kommuner, der afholder den objektive finansiering.

Danske Regioner er ligeledes bekymrede for, at der kan opstå en situation, hvor det viser sig, at kommunalbestyrelserne i rammeaftaleregiet ikke har interesse i, at et tilbud indgår i rammeaftalen. Det kan f.eks. skyldes dårlig økonomi i tilbuddet pga. vigende belægning. I disse tilfælde vil kommunen,

der har overtaget tilbuddet, formodentlig ikke have tilstrækkeligt antal elever, der tilhører tilbuddets målgruppe. Som konsekvens af det, er der farer for, at tilbuddet fyldes op med elever, der ikke tilhører målgruppen. Det er yderst u hensigtsmæssigt for målgruppen, øvrige elever samt personale. På sigt vil det medføre afspecialisering af tilbuddet. Danske Regioner mener derfor, at der bør være pligt til, at de lands- og landsdelsdækkende tilbud indgår i rammeaftalen uanset om tilbuddene drives af kommunerne eller regionerne. Dette vil dog kun løse en del af problematikken om, at tilgængeligheden til de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud forringes med lovforslaget.

Sammenhæng mellem specialundervisning og almindelig undervisning

Det fremgår flere steder af lovforslaget, at hensigten er at fremme kommunal overtagelse af de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, så sammenhængen mellem specialundervisning og den almindelige undervisning styrkes.

Hertil bemærker Danske Regioner, at hovedparten af de elever, der modtager undervisning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud hører til de funktionsmæssigt dårligste børn inden for de omhandlende handicapgrupper. Det er således sandsynligvis fåtallet, der vil kunne inkluderes i almindelig undervisning.

Overtagelse af dele af tilbuddet

Lovforslaget forudsætter, at de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud på folkeskoleområdet er det primære tilbud, og at botilbud, specialundervisning mv. udgør en mindre del, der er tilknyttet undervisningstilbuddet. Den forudsætning holder ikke i alle tilfælde. F.eks. er der på Center for Døvblindhed og Høretab ansat 40 medarbejdere på undervisningstilbuddene og 196 medarbejdere på centerets øvrige dag- og døgntilbud.

Danske Regioner finder, at en kommunes overtagelse af et lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud bør være motiveret af kommunalbestyrelsens vurdering af og ønske om overtagelse af dele af det samlede tilbud. Desuden vil det være u hensigtsmæssigt, hvis kommuner ønsker at overtage et helt lands- og landsdelsdækkende tilbud med det formål at skabe sammenhæng mellem specialundervisning og den almindelige undervisning.

I udgangspunktet mener Danske Regioner, at de lands- og landsdelsdækkende tilbud bør drives samlet som et helhedstilbud. Men i lyset af ovenstående mener Danske Regioner, at det vil være hensigtsmæssigt, at loven gi-

ver mulighed for, at undervisningsdelen i tilbuddene kan udskilles særskilt til kommunal overtagelse.

Side 4

Specialundervisning for voksne

Det fremgår, at regionsrådets pligt til at drive lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner for personer omfattet af lov om specialundervisning for voksne ophæves. Baggrunden for det anføres til at være, at der ikke findes sådanne institutioner efter, at Nyborgskolen er lukket.

Under hensyntagen til, at der er personer f.eks. på Center for Høretab samt Synscenter Refsnæs, der er indskrevet til modtagelse af undervisning i henhold til lov om specialundervisning for voksne, må der de facto være et behov for sådan undervisning. Der bør derfor være lovhjemmel til, at en sådan undervisning fortsat kan tilbydes af relevante lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

Uenighed om overtagelse

Det fremgår af lovforslaget, at uenighed om overtagelse af et regionalt lands- og landsdelsdækkende tilbud ikke vil kunne indbringes for en administrativ myndighed. Baggrunden for det er, at det forudsættes, at kommunalbestyrelsen og regionsrådet har stor fælles interesse i at indgå aftale om overtagelse.

Set i lyset af, at regionerne driver de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud og kan have interesse i fortsat at gøre det, er der ikke nødvendigvis interessesammenfald i forhold kommunal overtagelse af et tilbud. Derudover er det sandsynligt, at der kan opstå forhold, der ikke kan opnås enighed om. Overtagelse af et lands- og landsdelsdækkende tilbud er en meget kompliceret proces, hvor der er tale om overførsel af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte. Den konkrete fordeling vil i noget omfang ske skønsmæssigt.

Derfor mener Danske Regioner, at det bør være muligt at indbringe aftalen for en administrativ myndighed, således at en overførsel ikke skal afvente en eventuel retssag.

Drøftelse i kontaktudvalget om overtagelse

Det fremgår af lovforslaget, at enhver kommunalbestyrelse i regionen kan anmode om, at en kommunalbestyrelses ønske om at overtage et lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud i regionen skal drøftes i kontaktudvalget.

Danske Regioner mener, at det ligeledes bør være muligt for regionsrådet at anmode om, at en kommunalbestyrelses ønske om overtagelse af et lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud skal drøftes i kontaktudvalget. Det set i lyset af, at regionen er den ene part i en eventuel aftale om overførsel af et lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

Særligt om Børneskolen på Filadelfia

Lovforslaget omhandler de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der drives af et regionsråd i henhold til § 20, stk. 3 i lov om folkeskolen. I lovforslagets specielle bemærkninger nævnes, at Børneskolen på Filadelfia ikke er omfattet af lovforslaget. I bemærkningerne til § 1 anføres: *”Herudover driver den selvejende institution Kolonien Filadelfia efter aftale med Region Sjælland et landsdækkende undervisningstilbud for børn og unge, der er indlagt på Epilepsihospitalet. Undervisningstilbuddet på Kolonien Filadelfia indgår i rammeaftalen mellem kommunalbestyrelserne i Region Sjælland og regionsrådet i Region Sjælland. Lovforslaget omfatter ikke Børneskolen på Kolonien Filadelfia.”*

Det er korrekt, at Region Sjælland i forhold til Børneskolen har videreført den aftale, som bestyrelsen for Kolonien Filadelfia havde indgået med amtsrådet i Vestsjællands Amt om undervisning af indlagte børn og unge.

I bekendtgørelse nr. 447 af 19. maj 2006 om udgifterne ved de regionale undervisningstilbud for børn og voksne medtages Børneskolen på lige fod med regionale undervisningstilbud, uanset at der er tale om et tilbud, der drives af en selvejende institution, jfr. § 6, stk. 1, nr. 2.

I forbindelse med at Undervisningsministeriet den 1. juli 2010 meddelte, at tilsynet med de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud pr. 1. august 2010 overgik til Skolestyrelsen, bad Region Sjælland om en forklaring på, at Børneskolen ikke fremgik af oversigten over de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. I den anledning svarede ministeriet, at *”ministeriet alene har hjemmel til at føre tilsyn med de regionale – og visse kommunale – lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Børneskolen på Kolonien Filadelfia blev medtaget i bekendtgørelse nr. 447. af 19. maj 2016 som følge af, at skolen, der er et landsdækkende selvejende undervisningstilbud, skulle stilles økonomisk på samme måde som de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, herunder modtage den objektive finansiering på 10 % fra samtlige kommuner, jfr. § 4 og § 6 i bekendtgørelsen.”*

Endelig fremgår det af et udkast dateret 4. juli 2006 til en vejledning om rammeaftalen for og udgifterne ved de regionale undervisningstilbud på specialundervisningsområdet, at Undervisningsministeriets bekendtgørelser på områderne finder anvendelse for Børneskolen på den selvejende institution Kolonien Filadelfia. I samme udkast henvises til lovbemærkningerne til lov nr. 592 af 24. juni 2005 således: *"For undervisningstilbuddet på Kolonien Filadelfia forudsættes det, at der indgås overenskomst mellem Region Sjælland og Kolonien Filadelfia om undervisning af de børn og unge, der er indlagt på Epilepsihospitalet"*.

Ovenstående synes at vise, at det fra 1. januar 2007 har været intentionen, at Børneskolen på enhver måde skulle stilles som om, den var et regionalt undervisningstilbud.

Hvis Børneskolens undervisning af børn og unge, der er indlagt på Epilepsihospitalet, ikke kan indgå i nærværende lovudkast, fordi driftsherren Filadelfia er en selvejende institution, må der på anden måde tages stilling hertil, idet Børneskolen ellers får et usikkert, fremtidigt driftsgrundlag.

For en god ordens skyld skal nævnes, dels at navnet på den selvejende institution i dag er "Filadelfia", dels at der i Filadelfias regi, med hjemmel i lov om social service, også drives et landsdækkende specialrådgivningstilbud til personer med epilepsi. Tilbuddet er 100 % objektivt finansieret.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Transportministeriet

trm@trm.dk

ahvh@trm.dk

DANSKE
REGIONER

07-01-2014

Sag nr. 14/106

Dokument nr. 918/14

Danske Regioners hørings svar - lov om trafik selskaber

Grundet den meget korte høringsfrist tages der forbehold for efterfølgende politisk godkendelse af hørings svaret i Danske Regioners bestyrelse.

Hovedsynspunkter

Danske Regioner vil gerne kvittere for, at udkastet til forslag til lov om ændring af lov om trafik selskaber på en række vigtige punkter fastholder konklusionerne fra evalueringen af loven. Dette gælder f.eks. i forhold til ikke at ændre væsentligt på reguleringen af samarbejdet mellem kommuner, regioner og trafik selskaber vest for Storebælt, hvor lovgivningen fungerer godt.

Et centralt område for lov om trafik selskaber er at få skabt hensigtsmæssige incitament er for kommuners og regioners køb af kollektiv trafik ydelser fra trafik selskabet, herunder incitament er til udvikling af busruter og til at spare på administrationsomkostningerne i trafik selskabet. Disse incitamentsproblemer bliver imidlertid slet ikke løst af lovforslaget i forhold til trafik selskabet øst for Storebælt.

I stedet lægger lovforslaget – ved at bestemme, at regionerne skal betale en del af administrationsudgifterne efter beslutning i trafik selskabets bestyrelse – efter Danske Regioners opfattelse op til uhensigtsmæssige interessekonflikter om finansieringen af administrationsudgifterne i trafik selskabets bestyrelse. Det er meget uheldigt. Danske Regioner stiller sig derfor helt uforstående overfor, at lovforslaget på dette punkt ikke følger anbefalingerne i evalueringen af loven, dvs. sikrer, at *alle* administrationsomkostningerne fordeles i relation til indkøb af trafik, idet regionerne overtager flere tværkommunale ruter af regional betydning.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Lovforslaget betyder også, at kommunernes incitamenter til at lade regionerne overtage ansvar for tværkommunale ruter i en forhandling i trafikskabets bestyrelse er meget små, da dette i givet fald vil medføre, at kommunerne vil skulle finansiere en større andel af de samlede administrationsudgifter. Dermed er det usandsynligt, at problemet med manglende incitamenter til udvikling af de tværkommunale ruter løses.

Uddybning

Finansiering af busdrift (punkt 5, 6 og 7)

Danske Regioner er helt enig i behovet for at ændre finansieringsmodellen øst for Storebælt. Der er for det første behov for, at Movias administrationsudgifter fordeles på såvel kommuner som regioner, så incitamentene til at spare på de administrative udgifter forbedres. For det andet er der behov for, at regionerne overtager ansvaret for flere tværkommunale ruter af regional betydning, så der kan sikres incitamenter til udvikling af disse ruter. Det er der ikke i den nuværende lovgivning.

Fordeling af alle administrationsudgifter efter kørsel

Den oplagte løsning er at gennemføre en lovgivning øst for Storebælt, som svarer til resten af landet, hvor praksis er, at administrationsudgifterne fordeles efter køreplantimer. Dette svarer også til forslaget i evalueringen af loven.

Danske Regioner er derfor helt uforstående overfor, at lovforslaget lægger op til *ikke* at fordele finansieringen af trafikskabets administrationsudgifter ligeligt efter kommuners og regioners træk på trafikskabets ressourcer – men i stedet pålægge regionerne at finansiere et fast grundbeløb af administrationsudgifterne, og lade størrelsen heraf afhænge af en beslutning i trafikskabets bestyrelse.

Transportministeriets beregninger (udleveret til Danske Regioner i forbindelse med den økonomiske høring) viser, at den i lovforslaget skitserede løsning vil kunne betyde, at Region Sjælland fortsat vil skulle finansiere over 3/4 og Region Hovedstaden ca. 1/2 af administrationsomkostningerne i deres respektive områder. Dette afviger markant fra anbefalingerne i evalueringen og vil ikke ændre væsentligt på kommunernes manglende incitamenter til at spare på administrationsudgifterne.

Danske Regioner anbefaler derfor som nævnt en finansieringsmodel øst for Storebælt svarende til den, der gælder for resten af landet, dvs. hvor *alle*

administrationsomkostningerne fordeles i relation til indkøb af trafik. Det vil dels sikre kommunernes incitament til at holde trafikselskabets administrationsomkostninger nede og dels harmonisere reglerne i hele landet.

Danske Regioner støtter, at regionerne overtager ruter af regional betydning. Dette gælder primært for en del af ruterne, der går gennem tre eller flere kommuner. Der er dog, som det nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, en lang række forhold i praksis, som medfører, at en del af de tværkommunale ruter – uanset om de går gennem tre eller flere kommuner – ikke har regional betydning.

Danske Regioner lægger vægt på, at ændringerne er udgiftsneutrale set for hver region for sig, som det også er tilfældet i lovforslaget. Danske Regioner lægger desuden vægt på, at det er regionens *totale økonomi*, dvs. inklusive driftslån, rejsekortlån mv., der tages udgangspunkt i.

Hvordan finansieringen af regionale og kommunale ruter skal fordeles, bør – ligesom i resten af landet – ske ved en forhandling mellem kommunerne og regionen.

Lovforslaget indebærer, at trafikselskabet skal fastsætte regionens bidrag til administrationsudgifter

Lovforslaget fastslår, at ”trafikselskabets udgift til administration og drift dækkes delvist af de to regioner på baggrund af et grundbeløb, der er fastsat af trafikselskabet”. Det fastslås desuden i bemærkningerne, at dette kun kan fraviges, hvis alle parter er enige herom. Danske Regioner skal præcisere, at trafikselskabets bestyrelse ikke kan forpligte regionerne til bestemte udgifter. Disse bestemmelser er derfor efter Danske Regioners opfattelse ikke i overensstemmelse med Regionsrådets ret til og ansvar for, at fastlægge sit eget budget.

Danske Regioner skal desuden understrege, at princippet i lov om trafikselskaber er, at det er kommunen /regionen, der via sin trafikbestilling afgør, hvilke ruter kommunen /regionen bestiller og betaler til. Ved omfordeling af ansvaret for ruter som konsekvens af ændret lovgivning, kan der ske en forhandling af fordelingen af bestillinger mellem kommuner og regioner – men generelt er beslutningen om bestilling af ruter et kommunalt/regionalt ansvar.

Hvis baggrunden for ændringen i lovforslaget i forhold til evalueringen er, at man ønsker at mindske fordelings effekterne mellem kommunerne, står

Danske Regioner uforstående heroverfor. Det er irrelevant i forhold til at sikre, at regionen varetager ruter af regional interesse og at loven giver vel-fungerende rammevilkår for effektiv kollektiv busdrift tilpasset kundernes behov og for løbende udvikling af rutenettet. Fordelingseffekter mellem kommuner/regioner er helt almindelige i forbindelse med lovændringer.

Loven bør som udgangspunkt formuleres, så der opnås ensartethed i forhold til resten af landet i forhold til, at regionen betaler ruter af regional betydning og administrationsudgifterne fordeles efter ressourcetræk. Der kan derefter i bemærkningerne til loven gøres opmærksom på, at det – såfremt det ikke lykkes for kommuner og regioner at forhandle sig frem til en fordeling af kommunalt og regionalt ansvar for busruter, som svarer til regionernes nuværende finansiering af administration og busdrift – kan aftales mellem kommunerne og regionen, at kommunerne og regionen finansierer en større del af de administrative udgifter, end en fordeling baseret på køreplantimer vil tilsi. Dette forudsætter dog, at det samtidig af bemærkningerne til loven fremgår, at det skal tilstræbes, at sådanne grundbeløb til finansiering af administration minimeres, og at de bør aftrappes over tid.

Lovforslaget løser ikke problemet med fastlåsning af tværkommunale ruter

Forslaget betyder, at kommunerne øst for Storebælt kun vil have få incitamenter til at lade regionerne overtage ansvaret for tværkommunale ruter, da det vil medføre, at kommunerne skal finansiere en større andel af de samlede administrationsudgifter. Det vil markant mindske muligheden for i trafikskabets bestyrelse at blive enige om en fordeling af ruter, der reelt afspejler, hvilke ruter, der har en regional betydning, og i stedet kunne skabe uhensigtsmæssige interessekonflikter i Movias bestyrelse. Disse interessekonflikter vil desuden kunne gentages år efter år, da regionernes andel af finansieringen af administrationsomkostninger vil kunne komme til forhandling år efter år.

Danske Regioner tager derfor afstand fra den skitserede løsning, og vil i den forbindelse opfordre Transportministeren til at forklare, hvad baggrunden for den markante afvigelse fra anbefalingerne i evalueringen i loven er.

Igen vil en løsning være at sikre, at der opnås ensartethed i forhold til resten af landet, så administrationsudgifter som udgangspunkt fordeles efter køreplantimer, og at der – som ovenfor beskrevet – i bemærkningerne til lovforslaget gøres opmærksom på, at kommuner og regioner kan aftale en anden ordning.

***Styrket integration af trafikselskabernes aktiviteter øst for Storebælt
(Punkt 15 og 16)***

Danske Regioner støtter forslaget om en styrket integration af trafikselskabernes aktiviteter øst for Storebælt, der har fokus på at skabe sammenhæng på tværs af de kollektive transportformer. I lovforslaget anføres, at ”selskaberne også kan samarbejde om, at udføre opgaver i relation til takster, indtægtsdeling, koordinering af køreplanlægning, analyse og benchmarking”. Dette er en svagere formulering i forhold til evalueringen, der anbefalede, at selskaberne *skal* samarbejde om indtægtsdeling og koordinering af køreplanlægning. Danske Regioner ser gerne, at dette bliver en pligt.

Danske Regioner anbefaler desuden, at der sikres en forankring af samarbejdet med en politisk bestyrelse for at sikre tilstrækkelig politisk opmærksomhed og legitimitet af beslutningerne.

Der henvises desuden til Region Hovedstadens og Region Sjællands egne høringssvar.

Region Nordjyllands overtagelse af togtrafik (punkt 12)

Danske Regioner støtter, at regionerne efter aftale med transportministeren kan overtage en del af den statslige togtrafik. Der er en række steder i landet, hvor den sammenhængende togtrafik kan styrkes ved at lade regionerne overtage den del af den statslige kørsel, som hænger naturligt sammen med regionernes lokalbanetraffic. Den anførte bestemmelse bør derfor udvides til at omfatte hele landet, dog således at muligheden kun kan benyttes efter aftale mellem regionen og transportministeren.

Hvis det ikke ønskes at udvide ordningen til hele landet, bør formuleringen i loven ændres til at dække hele den potentielle strækning Hobro – Frederikshavn.

***Styrket samarbejde mellem statslig, kommunal og regional kollektiv trafik
(nyt punkt)***

For at sikre at den kollektive trafik hænger bedre sammen, foreslår Danske Regioner, at det indarbejdes i loven, at loven forpligter til samarbejde i hele landet mellem trafikselskaberne og de statsligt finansierede togoperatører omkring køreplanlægning m.v. – og at statsligt finansierede togoperatører

får pligt til at udmelde køreplansændringer til trafikselskaberne mindst 3 mdr. før ikrafttræden.

Side 6

Bedre planlægning af offentlig servicetrafik (punkt 17)

Der er behov for stabilitet i busdriften. Danske Regioner kan derfor tilslutte sig, at trafikselskabernes trafikplan også skal indeholde et strategisk grundlag, der som minimum fastlægger de overordnede principper for rutenettet samt et flerårigt budgetoverslag. Det bør dog klart fremgå, at det strategiske grundlag i trafikselskaberne og de overordnede principper for rutenettet skal være i overensstemmelse med kommunernes og regionernes beslutninger. Det er derfor afgørende for Danske Regioners tilslutning til forslaget, at trafikplanen godkendes af de enkelte kommuner og regioner, og ikke blot – som det fremgår af standardvedtægten – beslutes af trafikskabets bestyrelse med inddragelse af kommuner og regioner.

Danske Regioner finder det i den forbindelse positivt, at det er fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget, at der med flerårige budgetter er tale om en hensigtserklæring fra kommuner og regioner om at sikre stabilitet i busudbuddet fra år til år, og at de flerårige budgetter ikke kan forpligte de enkelte regioner og kommuner.

Regioners og trafikselskabernes mulighed for varetagelse af ejerskab eller drift af faste anlæg (punkt 8 og 9, del 2)

Danske Regioner støtter forslaget om *regionernes mulighed for at finansiere faste anlæg, der relaterer sig til offentlig servicetrafik*. Danske Regioner støtter også forslaget om *trafikselskabernes varetagelse af ejerskab eller drift af faste anlæg, der relaterer sig til offentlig servicetrafik*.

Danske Regioner tolker formuleringerne i lovforslaget og bemærkningerne hertil, som at vetobestemmelserne i loven om trafikselskaber sikrer, at regionerne ikke kan tvinges til at betale til faste anlæg mod regionens ønske. Det er en forudsætning for Danske Regioners støtte til forslaget, at det er tilfældet.

Danske Regioner forudsætter desuden, at kommunen eller staten som vejmyndighed finansierer de udgifter, trafikselskabet overtager. Hvis Danske Regioner efterfølgende vurderer, at staten eller kommunerne ikke overholder deres forpligtelse til etablering og vedligehold af f.eks. stoppesteder,

men overlader det til finansiering fra regionerne, vil Danske Regioner forbeholde sig ret til at rejse krav om DUT-kompensation herfor.

Side 7

For at sikre en tilstrækkelig kvalitet i standarden af stoppesteder bør det sikres, at trafikselskaberne får økonomisk mulighed for at udføre opgaven tilfredsstillende, og at ansvarsfordelingen mellem trafikselskabet og den enkelte kommune bliver fuldstændig klar i forbindelse med aftalen mellem kommune og trafikselskab herom.

Sammenhængende takstsystem (punkt 14)

Danske regioner støtter de foreslåede bestemmelser om, at transportministeren kan fastsætte nærmere regler om et sammenhængende takstsystem på tværs af takstområder. Dette forudsætter dog, at det fremgår af transportministerens bemyndigelse, at trafikselskabernes bestyrelses takstkompetence bevares.

Mulighed for at almindelige passagerer kan køre med skolebussen (punkt 9 første del)

Danske Regioner støtter, at kommuner selv kan bestemme, hvem der må køre med kommunalt betalte skolebusser – kørslen skal dog være gratis for alle passagerer. Danske Regioner anbefaler dog, at transportministeren får bemyndigelse til at sikre, at denne type kørsel, der er åben, skal tilknyttes Rejseplanen og andre regler, der gælder for den offentlige servicetrafik (rejsegaranti mv.), så den kollektive trafik af kunderne opfattes som sammenhængende.

Tilladelser til rutekørsel (punkt 19)

Danske Regioner støtter, at der indføres en generel bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter transportministeren kan fastsætte regler om, hvilke typer af rutekørsel, der er undtaget fra kravet om tilladelse. Danske Regioner foreslår dog, at der indføres en evaluering af ordningen efter 2 og 5 år for at sikre, at den offentlige servicetrafik ikke udsættes for unfair konkurrence.

Ø-kommuner (ikke brofaste) kan melde sig ud af trafikselskaberne (punkt 2, 18, 20, 21 og 22)

Danske Regioner støtter, at ø-kommuner, som ikke er brofaste, kan melde sig ud af trafikselskabet. For at sikre, at den kollektive trafik af kunderne opfattes som sammenhængende, skal transportministeren dog have bemyn-

digelse til at sikre, at kommunens ruter er omfattet af Rejseplanen og andre regler, der gælder for offentlig servicetrafik (rejsegaranti m.v.) Da det ikke er alle disse ordninger, der har hjemmel i lov om trafikselskaber, er bemærkningen om, at kommunen overtager de forpligtigelser, der følger af lov om trafikselskaber ikke tilstrækkelig.

Side 8

Venlig hilsen

Bent Hansen

Carl Holst

Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Bent Hansen
bent.hansen@rr.rm.dk
Carl Holst
carl.holst@regionsyddanmark.dk

København, den 24. januar 2014
Sagsnr.: 23972
Dok.nr.: 623486

Kære Bent Hansen og Carl Holst

Mange tak for jeres venlige lykønskingsbrev. Jeg ser også frem til et godt og konstruktivt samarbejde.

Jeg ved, at regionerne yder et stort arbejde med udvikling af fødevarerhvervet som en del af den regionale erhvervsudviklingspolitik. Tak for det. Jeg mener, at fødevarerhvervet har unikke muligheder for at skabe vækst og nye arbejdspladser i alle dele af Danmark. Vel at mærke gode, stedbundne arbejdspladser, der ikke bare er til at flytte.

Derfor har regeringen også lanceret en Vækstplan for Fødevarer, som meget gerne blandt andet skal styrke innovationen, øge iværksætteriet og gøre livet lettere for mindre fødevarer virksomheder. Planen indeholder endda flere initiativer, hvor regionerne er aktive medspillere; bl.a. ved at udvikle en strategi for akvakulturudviklingen med vækstforum Nordjylland og ved at etablere en Danish Food Cluster i Region Midtjylland. Jeg har også noteret mig de regionale væksthusenes imødekommenhed over for regeringens planer om en ny eksportstrategi på fødevarerområdet, der bl.a. fokuserer på eksport af kvalitetsfødevarer til landene uden for EU.

Angående Landdistriktsprogrammet, så er jeg meget glad for den aftale, som jeg på vegne af regeringen indgik med Venstre og Konservative kort før jul. Her er vi nået til enighed om fordeling af landdistriktsmidlerne i 2014 og 2015. Vi har afsat 2,5 mia. kr., heraf en tredjedel målrettet vækst og beskæftigelse i landbruget. Til gengæld er der ikke fundet midler til at videreføre den pulje til initiativer, som I også selv nævner, har været udfordrende på det administrative plan.

Jeg er glad for, at Danske Regioner har taget vel imod regeringens Vækstplan for Fødevarer. I har dog også peget på, at planen ikke løser alle udfordringerne. Det kan vi kun være enige om, og jeg hører gerne jeres input til, hvordan regeringens indsats i endnu højere grad kan spille sammen med de regionale indsatser på området, så vi i vores fælles bestræbelser får givet fødevarerhvervet de bedste vækstbetingelser.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen

UDKAST TIL HØRINGSSVAR

DANSKE
REGIONER

27-01-2014

Sag nr. 14/479

Dokumentnr. 4041/14

Høringssvar til Det danske landdistriktsprogram 2014-2020

Danske Regioner har modtaget udkast til Det Danske Landdistriktsprogram 2014-2020 i høring.

Generelt finder Danske Regioner, at udkastet til landdistriktsprogram 2014-2020 har flere gode elementer, men også flere mangler. Regeringens store fokus på jobskabelse og vækst er ikke optimalt afspejlet i landdistriktsprogrammet. Europa-Kommissionen har med forordningerne for ESI-fondene forsøgt at skabe nye innovative rammer for indsatsen, bl.a. via partnerskabsaftalen, som fokuserer på samarbejde mellem landdistriktsfonden, fiskerifonden, socialfonden og regionalfonden, men dette lader sig ikke afspejle i landdistriktsprogrammet.

SWOT og behovsanalyse

Danske Regioner finder, at SWOT-analysen og behovsanalysen identificerer mange af de udfordringer og muligheder, der findes i landdistrikterne. Der er dog en manglende sammenhæng mellem de identificerede styrker og muligheder i SWOT-analysen og indsatsen under de forskellige prioriteter. Der identificeres ganske rigtigt muligheder for, at indsatser inden for erhvervsudvikling kan bidrage til at skabe beskæftigelse og vækst i landdistrikterne. Men det viser sig ikke i de konkrete indsatsområder i forhold til udvikling af landdistrikterne.

Det identificeres i SWOT-analysen, at samarbejde baner vejen for innovation i virksomhederne, og målet er at fremme samarbejde på tværs af sektorer og aktører om udvikling af lokalområdet. Danske Regioner er helt enig i denne analyse, og havde derfor gerne set et større fokus på dette i programmet.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

SWOT analysen viser, at den økonomiske krise har medført en faldende beskæftigelsesfrekvens i Danmark, hvilket især har ramt landdistrikterne. Derfor kan det undre, at fokus især er på at skabe vækst i det primære erhverv, landbruget, i stedet for også at inkludere følgeerhverv og de bredere erhverv i landdistrikterne, hvor der er større muligheder for at skabe vækst i beskæftigelsen. Landbruget har generelt en faldende beskæftigelsesfrekvens, og det er en tendens, der er svær at vende.

Det identificeres desuden, at behovet for grøn omstilling, grønne jobs, innovation i fødevarerektoren, produktivitetsudvikling og konkurrenceevne i fødevarerektoren samt flere iværksættere og lokale arbejdspladser, skal følges i det kommende landdistriktsprogram. Danske Regioner er positive over for behovsanalysen og havde derfor gerne set, at det i højere grad blev vægtet i forhold til de konkrete indsatser. Hvis der skal skabes øget beskæftigelse i landdistrikterne, er samspillet mellem de lokale, kommunale og regionale aktører altafgørende. Der står i behovsanalysen, at udviklingen skal ske i et konstruktivt samspil med de kommunale og regionale myndigheder og lokale aktører, men det er ikke afspejlet i indsatserne.

Erhvervsudvikling

Danske Regioner havde gerne set et bredere fokus på erhvervsudvikling i landdistrikterne, end det er tilfældet i udkastet til det danske landdistriktsprogram.

Der er ingen tvivl om, at landbruget har en stor erhvervsmæssig betydning i landdistrikterne, men landdistriktsprogrammet underbetoner øvrige erhvervs betydning for landdistrikternes udvikling, især i forhold til at skabe vækst og konkurrenceevne. Dermed mistes en lang række muligheder for at anvise redskaber, som kan styrke vækst i landdistrikterne. Netop landbrugets faldende beskæftigelsesmæssige betydning taler for, at der er stærkt brug for udvikling baseret på nytænkning og tværgående løsninger på tværs af sektorer og brancher. Der er brug for at skabe muligheder for brede løsninger, som går videre end alene det primære erhverv. En tværsektoriel tilgang bør især afspejle sig i mere strategiske indsatser under landdistriktsprogrammet, især i forhold til indsatserne for at skabe vækst og konkurrenceevne.

Regionerne har f.eks. stort fokus på innovation i fødevarerhvervet, især i forhold til nye konstellationer og samarbejdsrelationer som centrale elementer i udvikling af nye produkter, koncepter og processer, der er målrettet de stadig stigende markedskrav.

Det kan derfor undre, at der primært er fokus på at styrke landbrugets stilling i værdikæden fra jord til bord, når behovet er at diversificere sortimentet af fødevarerprodukter. Det primære landbrug gennemfører ikke produktudvikling alene men i samspil med andre fødevareraktører og andre erhverv. Der bør derfor lægges op til løsninger med fokus på værdikædeperspektiver med alle led fra primærproducenter som råvareleverandører, fødevarerproducenter, proces og procesudstyr, logistik og afsætning i forskellige former. Kun ved at se på hele forsyningskæden styrkes fødevarerhvervene. Danske Regioner vil derfor gerne opfordre til, at indsatserne for at skabe vækst og konkurrenceevne inkluderer hele fødevarerhvervet fra jord til bord.

LEADER

Danske Regioner er positiv over for den fortsatte prioritering af lokale aktionsgrupper og LEADER-indsatsen i landdistriktsprogrammet. Ikke mindst det større fokus på erhvervsudvikling ligger fint i tråd med den regionale indsats.

I behovsanalysen fokuseres på, hvordan de lokale ressourcer såsom natur, kulturarv, historie, geografi m.v. i sammenhæng med erhvervsstrukturerne inden for turisme, fødevarer, natur og klima giver erhvervsmæssige potentialer, der langt fra udnyttes i dag. Desværre giver udkastet til det danske landdistriktsprogram ikke umiddelbart redskaber til, hvordan dette kan udnyttes fremadrettet. De lokale aktionsgrupper kan understøtte mange tiltag, men det nuværende landdistriktsprogram har vist, at erhvervsudvikling og jobskabelse kan være udfordrende for de lokale aktionsgrupper.

Danske Regioner finder det positivt, at de lokale aktionsgrupper skal udarbejde lokale udviklingsstrategier. Det kan medvirke til at realisere det lokale udviklingspotentiale. Danske Regioner bakker derfor også op om, at det skal ske i tæt samarbejde med regionale og kommunale aktører og udviklingsplaner. Når de lokale aktionsgrupper skal arbejde med områder som erhvervsudvikling, turisme, netværk etc, er det vigtigt, at strategierne og ikke mindst implementeringen foregår i tæt samarbejde med de relevante aktører. Det er områder, der i deres natur er grænseoverskridende og derfor bør indsatsen også være det.

Det er positivt, at landdistriktsprogrammet giver mulighed for støtte til samarbejdsformer, der har til formål at bidrage til en udvikling af det lokale erhvervsliv i landdistrikterne, herunder til netværk, klynger og pilotprojekter. Men hvis klyngesamarbejde skal have en reel effekt, skal de ikke være

forankret lokalt, men regionalt eller nationalt, da kritisk masse er en forudsætning for succes.

Side 4

Klyngeinitiativer og/eller forpligtende erhvervssamarbejder kan være med til at sætte skub i udviklings- og innovationsprocesser i virksomheder samt give et kompetenceløft for virksomheder såvel som for erhvervet som helhed. Det nødvendiggør dog samarbejde på tværs af de lokale aktionsgrupper, kommuner og regioner. De regionale fødevarerindsatser har indsatsen rettet mod forskellige former for klyngedannelse, som kobler videns-, forsknings- og uddannelsesinstitutioner med virksomheder og erhvervsfremmeinstitutioner.

Kommuner og regioner har i det nuværende landdistriktsprogram fået tildelt en pulje på 280 mio. kr. i EU-midler, der har skabt større strategiske projekter i landdistrikterne, og Danske Regioner havde i den forbindelse gerne set, at puljen var fortsat i det kommende landdistriktsprogram.

Synergieffekter i forhold til de fire ESI-fonde

Det forventes, at der vil skabes merværdi mellem de fire ESI-fonde inden for innovation i SMV'er, investeringer i ny teknologi, automatisering og digitalisering, oprettelse og udvikling af klynger samt ressourceeffektivitet. Danske Regioner er enig i, at der er mulighed for at skabe synergieffekter inden for disse områder, men har ikke set eksempler i landdistriktsprogrammet på, at der lægges op til at understøtte denne synergi. Danske Regioner vil derfor opfordre til, at det beskrives, hvordan denne synergi kan opnås i praksis.

Puljen til kommuner og regioner i det nuværende landdistriktsprogram har givet gode muligheder for samarbejde på tværs af de offentlige myndigheder og de private aktører, hvilket der ellers ikke er mulighed for under Landdistriktsprogrammet. Det brede samarbejde har givet mulighed for at inddrage aktører i projekter, der kan bidrage med ny viden og ekspertise og dermed skabe større innovation i projekterne. De regionale vækstfora har gode kontakter og samarbejde med virksomhederne i regionen, og derfor er den brede medfinansiering i lokalsamfundet forøget væsentligt.

Derfor er Danske Regioner skuffede over, at Fødevareminister Dan Jørgensen i sit brev den 24. januar 2014 meddeler, at puljen ikke fortsætter i næste programperiode. Danske Regioner vil gerne opfordre Fødevareministeriet og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter til fremadrettet at inddrage de regionale erfaringer, når landdistriktsprogrammet implementeres.

Kommunikation

Side 5

Danske Regioner havde gerne set et større fokus på kommunikation. De konkrete erfaringer og resultater fra det nuværende landdistriktsprogram kunne med fordel være kommunikeret bredere ud, så den opnåede læring ville nå flere aktører i landdistrikterne. Det bør derfor være tilfældet i det kommende landdistriktsprogram. Der kan med fordel afholdes konferencer, seminarer, best-practice workshops, hvor erfaringerne kommunikeres. Hjemmesiden bør også have større fokus på at vise konkrete eksempler på gode projekter, opnåede effekter af programmet etc.